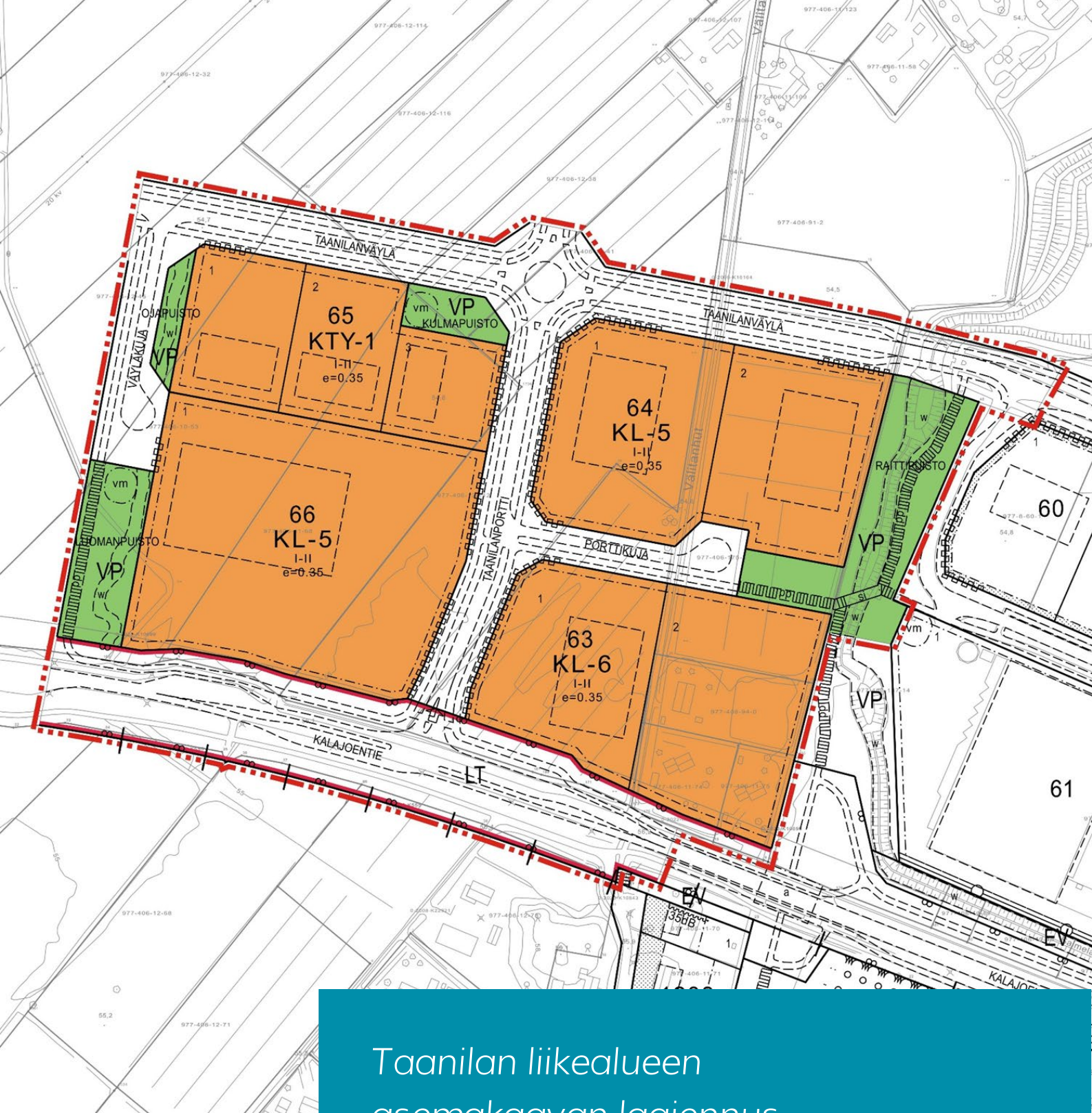

Taanilan liikealueen asemakaavan laajennus Kaavaselostus

1 Perus- ja tunnistetiedot

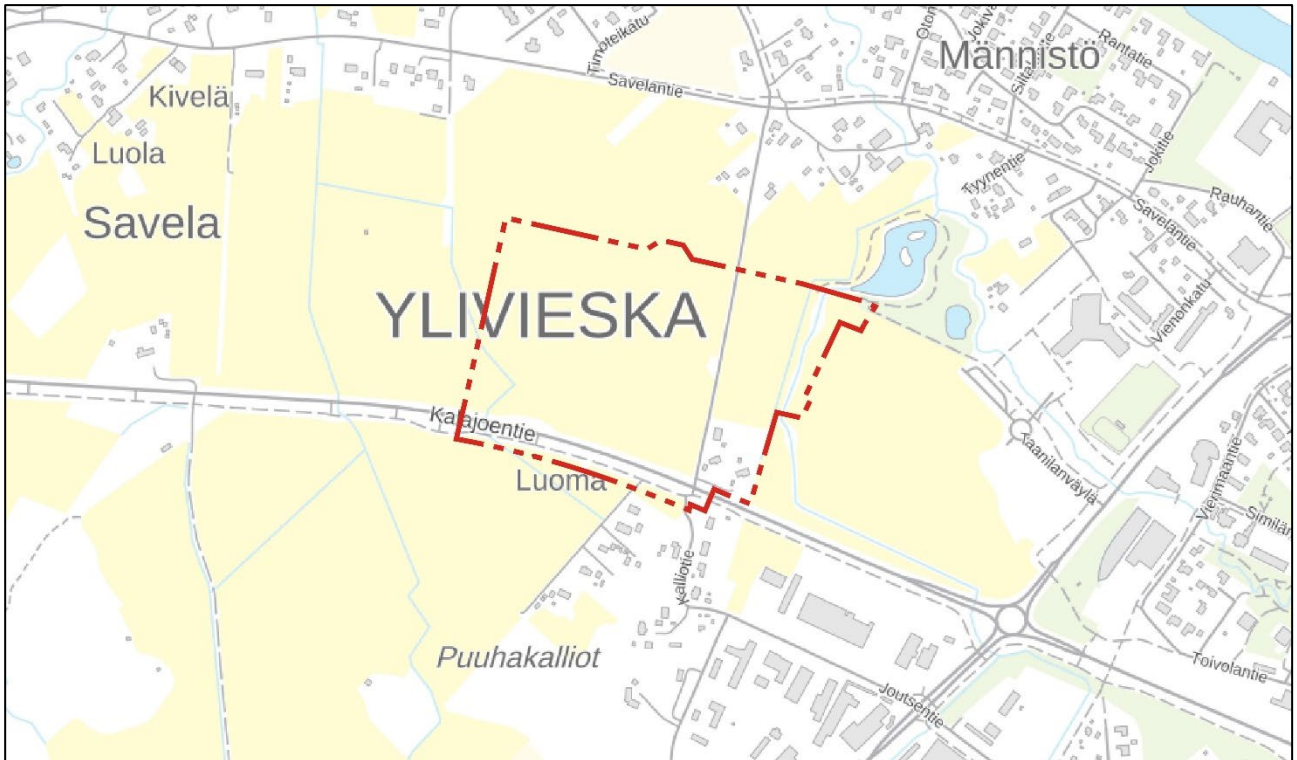
1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavaselostus koskee Männistön 8. kaupunginosaan sijoittuvaa asemakaavaa. Suunnittelualue muodostuu pääosin asemakaavattomasta alueesta, mutta siihen kuuluu myös vuonna 2024 asemakaavoitettua aluetta, jolle on osoitettu katu-, liikenne- ja puistoaluetta.

Kaupunki:	Ylivieska
Kaupunginosa	Männistö (8.)
Kaavan nimi:	Taanilan liikealueen asemakaavan laajennus
Kaava-alueen koko:	15,7196 ha
Kaavan laatija:	Ylivieskan kaupunki, Tekninen palvelukeskus, Maankäyttöpalvelut
Kaavan vireilletulo:	Teknisten palveluiden lautakunta 17.2.2026 § 22
Kaavan nähtävilläolot:	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 27.2.2026 – 13.3.2026 (TekLa 17.2.2026 § 22)
	Kaavaluonnos 30.4.2026 – 18.5.2026 (TekLa 21.4.2026 § 45)
	Kaavaehdotus 26.6.2026 – 12.8.2026 (TekLa 16.6.2026 § 76)
Hyväksymispäivämäärät:	Kaupunginvaltuusto 31.8.2026 § 59

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijoittuu vuonna 2021 hyväksytylle osayleiskaava-alueelle, sijaiten avoimella ja keskeisellä paikalla valtatie 27:n pohjoispuolella. Alue rajoittuu pohjoisessa ja lännessä asemakaavattomaan alueeseen, etelässä Kalajoentiehen (vt 27) sekä idässä asemakaavoitettuun Taanilan liikealueeseen.

Kuva 1. Taanilan liikealueen suunnittelualueen rajaus © MML 2025.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nimi on "Taanilan liikealueen asemakaavan laajennus", jonka tarkoitus on mahdollistaa Taanilan liikealueen laajentuminen länteen. Aloite asemakaavan laatimisesta on tullut Ylivieskan kaupungilta. Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa.

1.4 Selostuksen sisällysluettelo

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1 TUNNISTETIEDOT	1
1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI	2
1.3 KAAVAN NIMI JA TARKOITUS	2
1.4 SELOSTUKSEN SISÄLLYSLUETTELO	3
1.5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA	5
1.6 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA	5
2 TIIVISTELMÄ	6
2.1 KAAVAPROESSIN VAIHEET	6
2.2 ASEMAKAAVA	6
2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN	7
3 LÄHTÖKOHDAT	8
3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA.....	8
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	8
3.1.2 Luonnonympäristö	9
3.1.3 Rakennettu ympäristö	17
3.1.4 Maanomistus	25
3.2 SUUNNITTELUTILANNE	26
3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	26
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	31
4.1 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TARVE.....	31
4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET	31
4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ.....	32
4.3.1 Osalliset	32
4.3.2 Vireilletulo	32
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	32
4.3.4 Viranomaisyhteistyö	34
4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET	35
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	35
4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen	38
5 ASEMAKAAVAN KUVAAUS	38
5.1 KAAVAN RAKENNE	38
5.1.1 Mitoitus	39
5.1.2 Palvelut	39
5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	39
5.3 ALUEVARAUKSET	39
5.3.1 Korttelialueet	39

5.3.2 Muut alueet	39
5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET	39
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	39
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	46
5.4.3 Muut vaikutukset	48
5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT	49
5.6 KAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET	49
5.7 NIMISTÖ	49
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	49
YHTEYSTIEDOT	49

1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Asemakaavan seurantalomake
3. Ote ajantasakaavasta
4. Kaupallinen selvitys, Taanila, Ylivieska, Ramboll Finland Oy, 30.5.2024 (a)
5. Luontoselvitys, Männistö, Taanila, Ramboll Finland Oy, 20.12.2024 (b)
6. Arvio luontodirektiivin liitteen IV(a)-lajien esiintymisestä, Ylivieska, Taanila, Aallokas Oy, 27.3.2026
7. Liikenneselvitys ja liikennesuunnitelma 2026, Sitowise, 9.6.2026
8. Liikennemeluselvitys, Promethor Oy, 9.6.2026
9. OAS-vaiheen palaute ja vastineet
10. Luonnosvaiheen palaute ja vastineet
11. Ehdotusvaiheen palaute ja vastineet

1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

1. Alueidenkäyttölaki (132/1999)
2. Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999)
3. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava
4. Keskustan osayleiskaava 2030 muutos Taanilan alueella (2021)
5. Keskustan ajantasa-asemakaava
6. Ylivieskan kaupunki, rakennusjärjestys, 1.7.2026
7. Ympäristöministeriön ohjekirja (asemakaavaselostus)
8. Arkeologinen inventointi, K.H. Renlundin museo & Hans-Peter Schulz, 30.11.2008
9. Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 - päivitysinventointi, 18.11.2016
10. Katajaojan ja Salmelanojan valuma-alueiden hulevesien hallinta, Soilcon Oy, 29.6.2018
11. Salmelanojan siirto, Maveplan Oy, 3.4.2020 (a)
12. Taanilanväylän eteläpuolisen tonttialueen hulevesien käsittely, hulevesikosteikko, Maveplan Oy, 5.5.2020 (b)
13. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Mäkelä K & P. Salo, Suomen ympäristökeskus 2023
14. Taanilan asemakaava-alue – liikenneselvitys, Ylivieska, Sitowise, 16.8.2024
15. Museoviraston muinaisjäännösrekisteri 8.4.2026
16. Geologian tutkimuskeskus, Maankamara-karttapalvelu 19.3.2026
17. Suomen Lajitietokeskus - Laji.fi - viranomaisportaali 31.3.2026

2 Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Taanilan liikealueen asemakaavan laajennuksen suunnittelutyö tuli vireille teknisten palveluiden lautakunnan päätöksellä 17.2.2026 § 22

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin julkisesti nähtäville 27.2.2026 – 13.3.2026 väliseksi ajaksi. OAS:n nähtäville asettamisesta kuulutettiin paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin kirjeitse. Viranomaisilta pyydettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta lausunnot.

Asemakaavan luonnosaineisto asetettiin julkisesti nähtäville 30.4.2026 – 18.5.2026 väliseksi ajaksi. Asemakaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin kirjeitse. Viranomaisilta pyydettiin kaavaluonnoksesta lausunnot.

Asemakaavan ehdotusaineisto asetettiin julkisesti nähtäville 26.6.2026 – 12.8.2026 väliseksi ajaksi. Asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin kirjeitse. Viranomaisilta pyydettiin kaavaehdotuksesta lausunnot.

2.2 Asemakaava

Suunnittelualue on enimmäkseen asemakaavatonta, mutta siihen kuuluu myös vuonna 2024 asemakaavoitettua aluetta, jolle on osoitettu katu-, liikenne- ja puistoaluetta. Taanilan liikealueen laajentuminen edellyttää asemakaavoitusta. Yhdessä rakentumassa olevan liikealueen ensimmäisen vaiheen kanssa tavoitteena on kehittää Taanilan alueelle Ylivieskan kaupungin vetovoimaa tukeva työpaikka-alue ja toteuttaa elinvoimainen liikerakennusten kiinteistökokonaisuus.

Suunnittelualue tukeutuu olemassa olevaan asemakaavaan ja kunnallistekniseen rakenteeseen. Alueen itäpuolelle on rakentunut Vesikolmio Oy:n siirtoviemäri. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Herrfors Oy:n 110 kV voimajohdot. Alueen poikki kulkevan Välitanhutan -nimisen yksityistien yhteydessä sijaitsee lisäksi Ylivieskan vesiosuuskunnan runkovesijohto.

Alue sijaitsee avoimella ja keskeisellä paikalla valtatie 27:n pohjoispuolella, joten kaupallisen toiminnan kannalta sijainti on erinomainen. Alueen liikennöinti on ajatuksena toteuttaa Kalajoentieltä (vt 27) uuden rakennettavan risteyksen sekä Ouluntieltä (kt 86) suunnittelualueen itäpuolelle rakentuneen Taanilanväylän kautta. Kaavassa Taanilanväylän ja Kalajoentien välille osoitetaan yhdyskatu, josta lähtee päätyvä tonttikatu. Tonttikatu päättyy puistoalueeseen, johon on merkitty ohjeellinen jalankulku- ja pyöräilyväylä kohti Taanilan jo rakentumassa olevaa liikealuetta. Korttelien 65 ja 66 länsipuolelle osoitetaan toinen tonttikatu. Kadun eteläpuoleisen puistoalueen läpi on kaavakartassa esitetty ohjeellinen jalankulku- ja pyöräily-yhteys Kalajoentielle, jonka pohjoispuolelle on suunniteltu kevyen liikenteen väylää.

Suunnittelualueen kahdelle puistoalueelle osoitetaan aluevaraukset puistomuuntamoille. Läntisille puistoalueille varataan lisäksi tila Luomanojaan laskevalle ojalle. Salmelanojalle varattu alue suunnittelualueen itäosassa säilyy voimassa olevan kaavan mukaisena.

Kuva 2. Asemakaava 20.8.2026.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttaminen voi käynnistyä asemakaavan saatua lainvoiman. Kunnallistekniikan osalta toteuttamisesta vastaa Ylivieskan kaupunki. Kaava-alueelle laaditaan sitovat tonttijaot ja tehdään tonttien lohkomistoimitukset. Kaupungille muodostuvat tontit luovutetaan yksityisille rakentajille, jotka vastaavat tonttien rakentamisen toteutuksesta asemakaavaan ja rakennusvalvonnan ohjaukseen perustuen.

Tavoitteena on, että alue on käyttöönotettavissa rakentamiseen vuonna 2027.

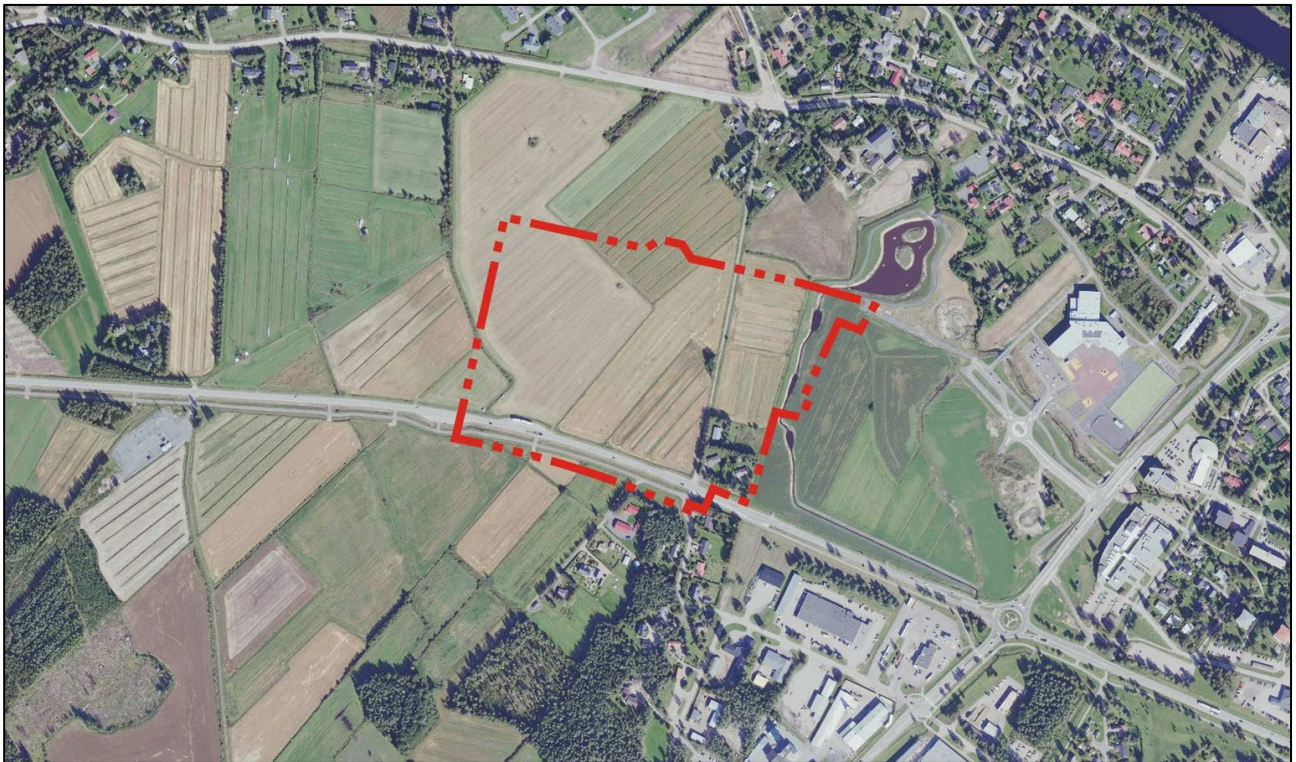
3 Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue muodostuu suurimmaksi osaksi avoimesta peltoaukeasta. Aluetta rajaa etelässä Kalajoentie (vt 27), jonka eteläpuolelle on rakentunut jalankulku- ja pyöräilyväylä. Idässä alue rajautuu rakentumassa olevaan Taanilan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettuun liikealueeseen.

Alueen puusto on vähäistä. Eteläosassa aluetta Välitanhut-nimisen yksityistien varrella sijaitsevien omakotitalojen pihapiireissä on istutettua puustoa ja pensaita. Pelto-ojien lisäksi alueen länsiosassa virtaa Luomanojaan laskeva isompi oja Kalajoentien alitse sekä itäosassa Salmelanoja siirrettyssä uomassaan.

Kuva 3. Ortoilmakuva, (c) MML 2024.

3.1.2 Luonnonympäristö

Maisema

Suunnittelualueen maisema on pitkälti ihmisen muokkaamaa ja muodostuu pääosin laajahkosta, käytössä olevasta peltoalueesta. Alueen länsipuolella maisemaa halkovat 110 ja 20 kV:n voimalinjat. Eteläosastaan peltoalue rajautuu Kalajoentiehen (vt 27).

Kuva 4. 110 ja 20 kV:n voimalinjat alueen länsipuolella (Kuva: Ramboll Finland Oy 2024b).

Kuva 5. Suunnittelualan peltomaisemaa Kalajoentieltä (vt 27) pohjoisen suuntaan (Kuva: Ramboll Finland Oy 2024b)

Alueen itäosassa kulkee Välitanhut-niminen yksityistie, joka yhdistää Kalajoentien (vt 27) Savelantiehen (yt 18189). Tien eteläpäässä on pientaloasutusta. Pihapiireissä sekä yksityistien varrella kasvaa myös puustoa ja pensaita.

Kuva 6. Välitanhut suunnittelualueen itäosassa (Kuva: Ramboll Finland Oy 2024b).

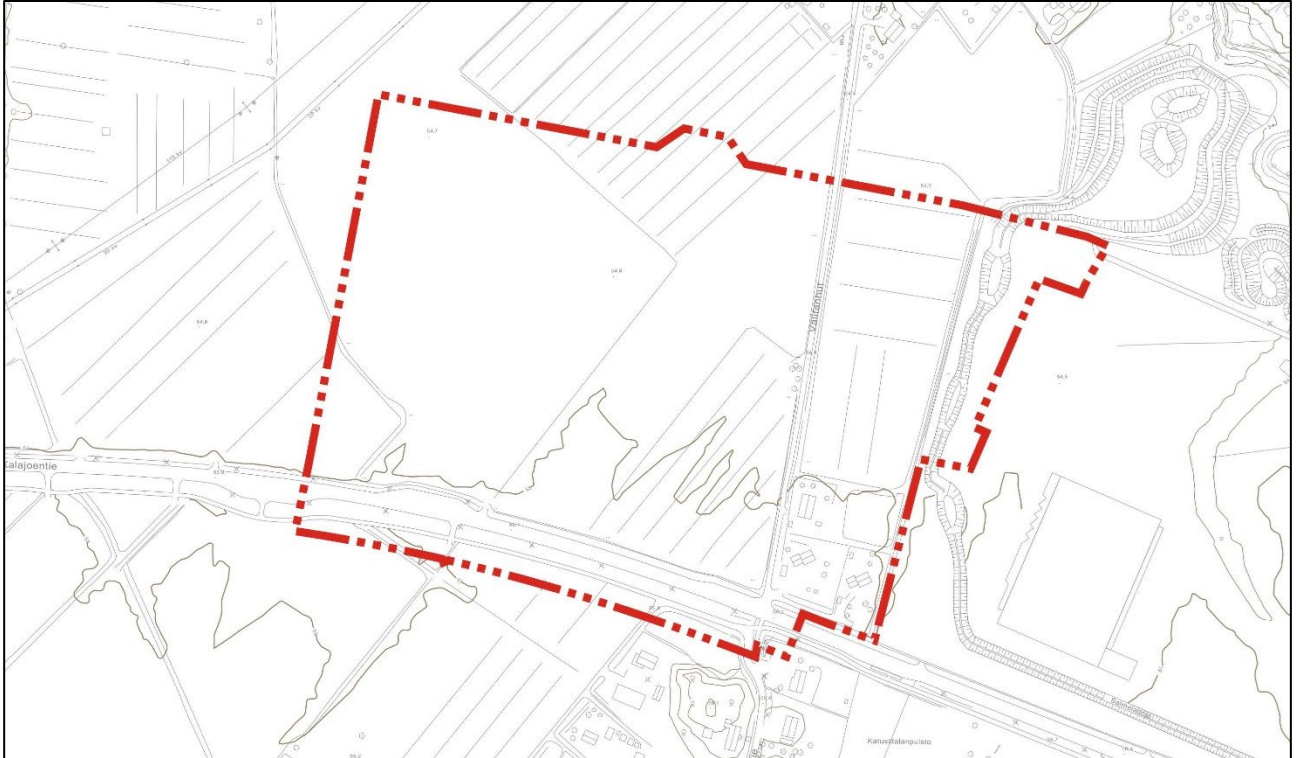

Kuva 7. Pientaloja pihapiireineen suunnittelualueen eteläosassa Välitanhujen ja Kalajoentien (vt 27) risteyksessä (Kuva: Google 2025).

Luonnonolot

Pinnanmuodostus

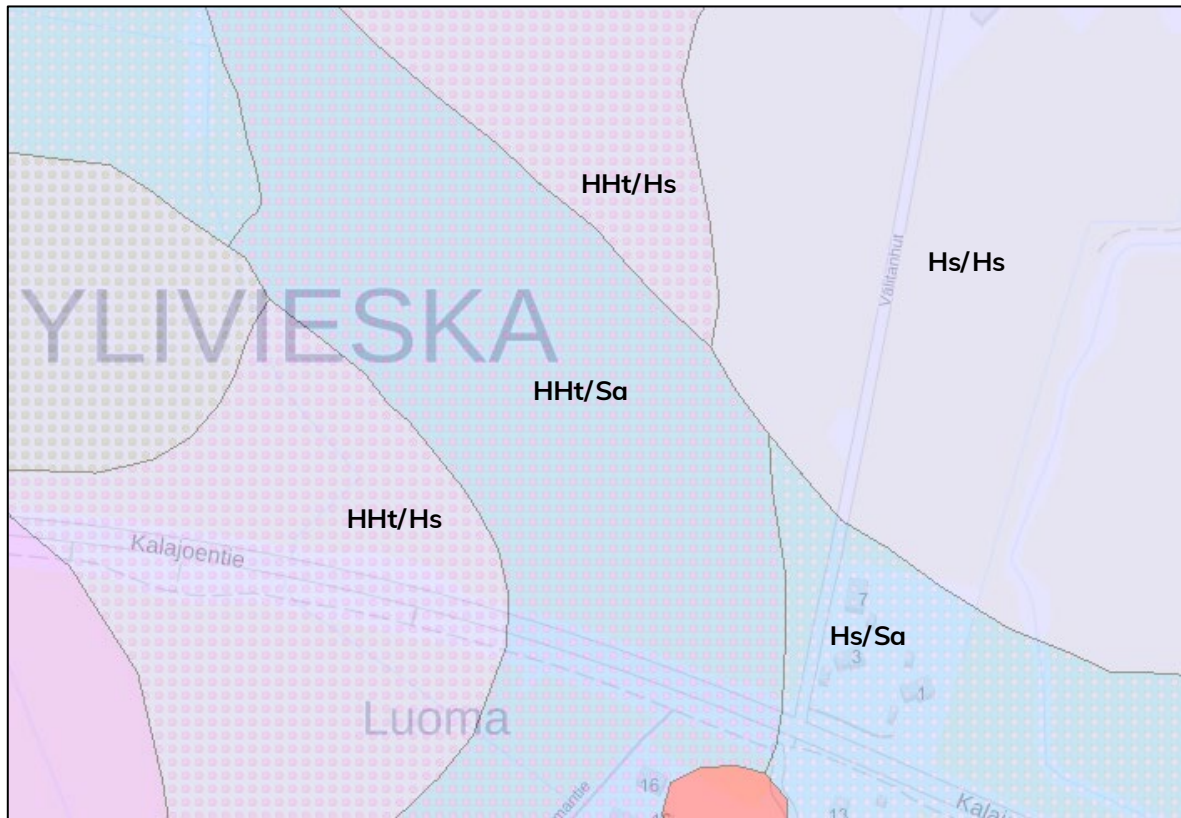
Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi tasaista peltomaata. Matalimmillaan maanpinnan korkeus on alueen pohjoisosassa (+54.70 N2000) ja korkeimmillaan alueen eteläosassa (+56.10 N2000).

Kuva 8. Asemakaavan pohjakartta, jossa korkeuskäyrien väli 1 metri, 10.6.2026

Maaperä

Geologian tutkimuskeskuksen Maankamara-karttapalvelun mukaan suunnittelualueen keskiosassa pintamaalaji on hienoa hietaa (HHt) ja pohjamaalaji savea (Sa). Alueen pohjois- ja lounaisosissa pohjamaalaji on saven sijasta hiesua (Hs). Itäosassa aluetta sekä pinta- että pohjamaalaji on hiesua. Kaakkoiskulmalla asutuksen yhteydessä pintamaalaji on hiesua ja pohjamaalaji savea.

Kuva 9. Maaperäkartta, GTK Maankamara-karttapalvelu 19.3.2026.

Kasvillisuus

Asemakaavoituksen tueksi Ramboll Finland Oyj laati suunnittelualueelta luontoselvityksen vuonna 2024 (liite 5). Selvitysalueeseen kuului lisäksi suunnittelualueen ulkopuolisia alueita esimerkiksi Savelantien varresta.

Kasvillisuuden osalta selvityksessä todetaan, että kaavoitettavalle alueelle ei lukeudu juurikaan puustoisia alueita. Pienialaisia puustoisia kohtia sijoittuu pihapiireihin ja Välitanhut-tien varteen, jossa kasvaa myös pieni haavikko. Pelloilla ojien varressa kasvaa lähinnä pajua ja koivua.

Kuva 10. Välitanhujen varrella kasvava pieni haavikko (Kuva: Ramboll Finland Oyj 2024b).

Alueen kasvilajeista selvityksessä todetaan seuraavasti:

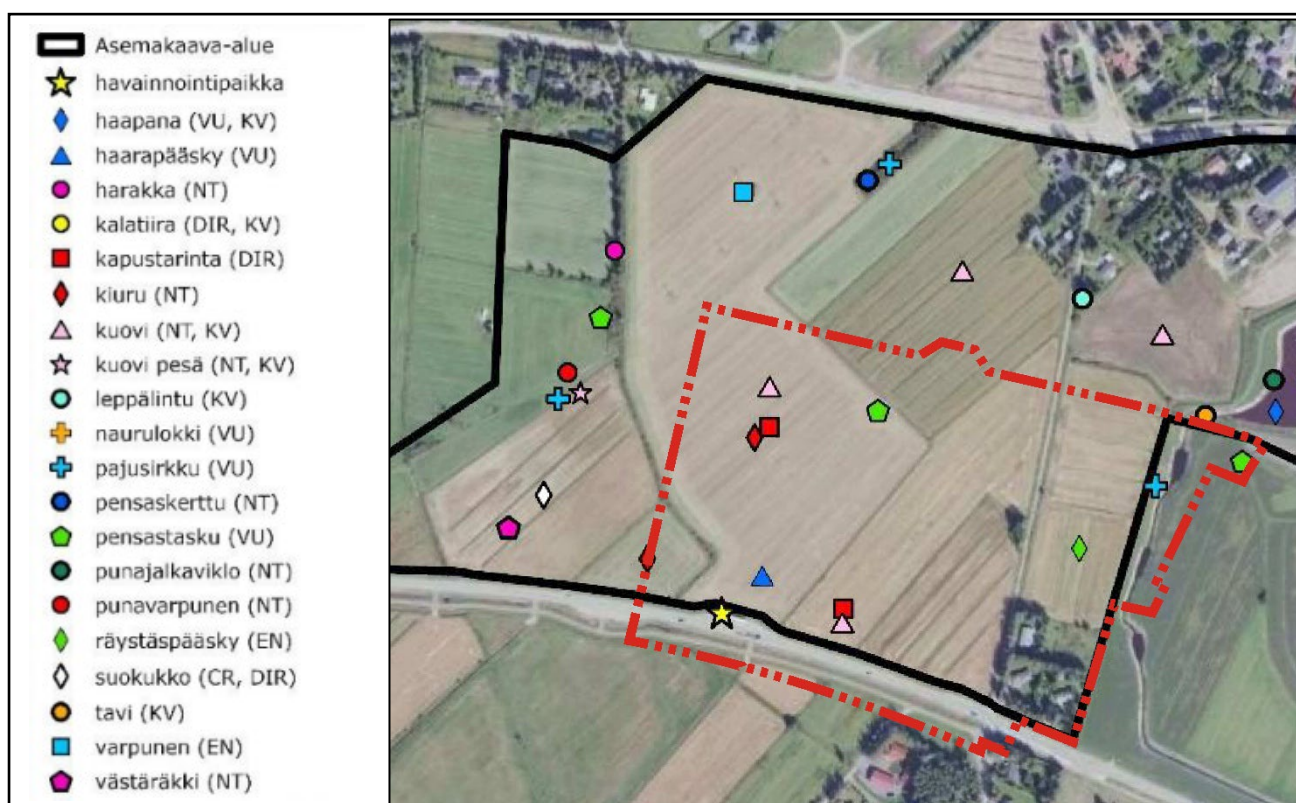
"Pellonreunoilla ja ojanvarsissa kasvoi tavallisten heinien ja pajujen lisäksi aitovirna, amerikanhorsma, huopaohdake, karhunputki, kiertotatar, kirjopillike, koiranputki, maitohorsma, mesiangervo, niittynätkelmä, nokkonen, peltokorte, peltolemmikki, peltomatara, pelto-orvokki, peltoukonnauris, pihatähtimö, rantatädyke sekä voikukka." (Ramboll Finland Oyj 2024b)

Suunnittelualueelta ei tehty havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista.

Eläimistö

Luontoselvitykseen (liite 5) kuului lisäksi pesimälinnusto- sekä viitasammakkokartoitus. Alueen pesimälinnusto koostuu pääosin pelto- ja kulttuurialueiden yleislinnuista. Luontoselvityksen laadinnan yhteydessä runsaslukuisimmat havaitut lajit olivat töyhtöhyppä, kuovi, pensastasku ja pajusirkku.

Huomionarvoisista lajeista suunnittelualueella tehtiin havainnot erittäin uhanalaisesta (EN) räystäspääskystä, vaarantuneesta (VU) pensastaskusta, pajusirkusta ja haarapääskystä, silmälläpidettävästä (NT) kiurusta, silmälläpidettävästä/kansallisesta vastuulajista kuovista (NT, KV) sekä lintudirektiivin liitteen I lajista kapustarinnasta (DIR) (Ramboll Finland Oy 2024b). Lisäksi Suomen Lajitietokeskuksen viranomaisportaaliin on kirjattu kuovihavainto suunnittelualueelta (Laji.fi -viranomaisportaali 31.3.2026).

Kuva 11. Pesimälinnustaselvityksessä havaitut huomionarvoiset lintulajit ja niiden sijainnit havaintohetkellä (Ramboll Finland Oy 2024b). Nyt kaavoituksessa oleva alue on rajattu punaisella katkoviivalla.

Viitasammakkokartoituksessa suunnittelualueen ja alueen lähistön ojat todettiin lajille soveltumattomiksi liian voimakkaan virtaaman takia. Havaintoja viitasammakosta ei tehty (Ramboll Finland Oy 2024b).

Maaliskuussa 2026 tilattiin lisäksi kattavampi asiantuntija-arvio luontodirektiivin IV(a)-liitteen lajien esiintymisestä kaavoitettavalla alueella (liite 6, Aallokas Oy 2026). Direktiivin IV(a)-liitteen lajeista valittiin elinympäristö- ja levinneisyystarkastelun perusteella arviointiin seuraavat lajit: lepakot (lajiryhmänä), ilves, karhu, koivuhiiri, sauikko, viitasammakko, luhtakultasiipi, isolampisukeltaja, jättsukeltaja, idänkirsikorento,

kirjojokikorento sekä lampikorennot. Näistä suurpetojen (ilves ja karhu) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei kaupungin keskustan välittömässä läheisyydessä olevalla peltoalueella ole, joten niitä ei erikseen arvioitu.

Asiantuntija-arvion johtopäätöksissä todetaan, että lepakoita lukuun ottamatta selvitysalueella ei hyvin todennäköisesti ole liitteessä IV(a) mainittujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Arvion mukaan:

”Selvitysalueen itäosan pihapiirien rakennukset sekä kosteikot saattavat olla erityisesti vesi-, viiksi- tai isoviiksisiiipan ruokailu- ja pesimäalueita. Mahdolliset lisääntymis- ja levähdyspaikat sijoittuisivat tällöin rakennusten koloihin, kosteikkojen silta- ym. rakenteisiin tai puroa reunustaviin puihin.” (Aallokas Oy 2026)

On kuitenkin huomioitava, että nyt kaavoituksessa oleva alue ei kata sen koillispuolelle sijoittuvaa kosteikkoaluetta, eikä puustoisempaa ja rakennetumpaa oja ympäristöä kosteikon pohjois- ja itäpuolella, jotka kuuluivat luontoselvityksen sekä asiantuntija-arvion selvitysalueeseen. Saukon osalta asiantuntija-arvion johtopäätöksissä jatketaan, että:

”Tarkastelun perusteella alue ei myöskään muodosta muille luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille tärkeää ruokailu aluetta tai elinpiirin osaa, ellei sellaiseksi katsota itäosan puroa, jota sauikko hyödyntää ainakin talvisessa ravinnonhankinnassaan.” (Aallokas Oy 2026)

Arvion laatija on talvella 2024–2025 tehnyt omakohtaiset jälkihavainnot saukon esiintymisestä suunnittelualueen itä-/koillispuolella sijaitsevan ojan yhteydessä.

Luonnon monimuotoisuus

Suunnittelualueella ei havaittu LUOPAS-oppaan (Mäkelä ja Salo 2023) mukaisia arvotettavia kohteita, kuten esimerkiksi luonnon monimuotoisuutta turvaavia arvoluokan 3 kohteita (Ramboll Finland Oy 2024b).

Vesistöt ja vesitalous

Suunnittelualueelle ei sijoitu suurempia vesialueita. Pelto-ojien lisäksi alueen länsiosassa virtaa isompi oja Kalajoentien alitse sekä itäosassa Salmelanoja uudessa uomassaan.

Maa- ja metsätalous

Suunnittelualue on pääosin viljelyskäytössä olevaa peltoa. Ei metsätaloutta.

Luonnonsuojelu

Alueella ei sijaitse Natura-kohteita tai muita suojeltuja luontokohteita.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Suunnittelualueella asui 6 henkilöä 7.4.2026.

Yhdyskuntarakenne

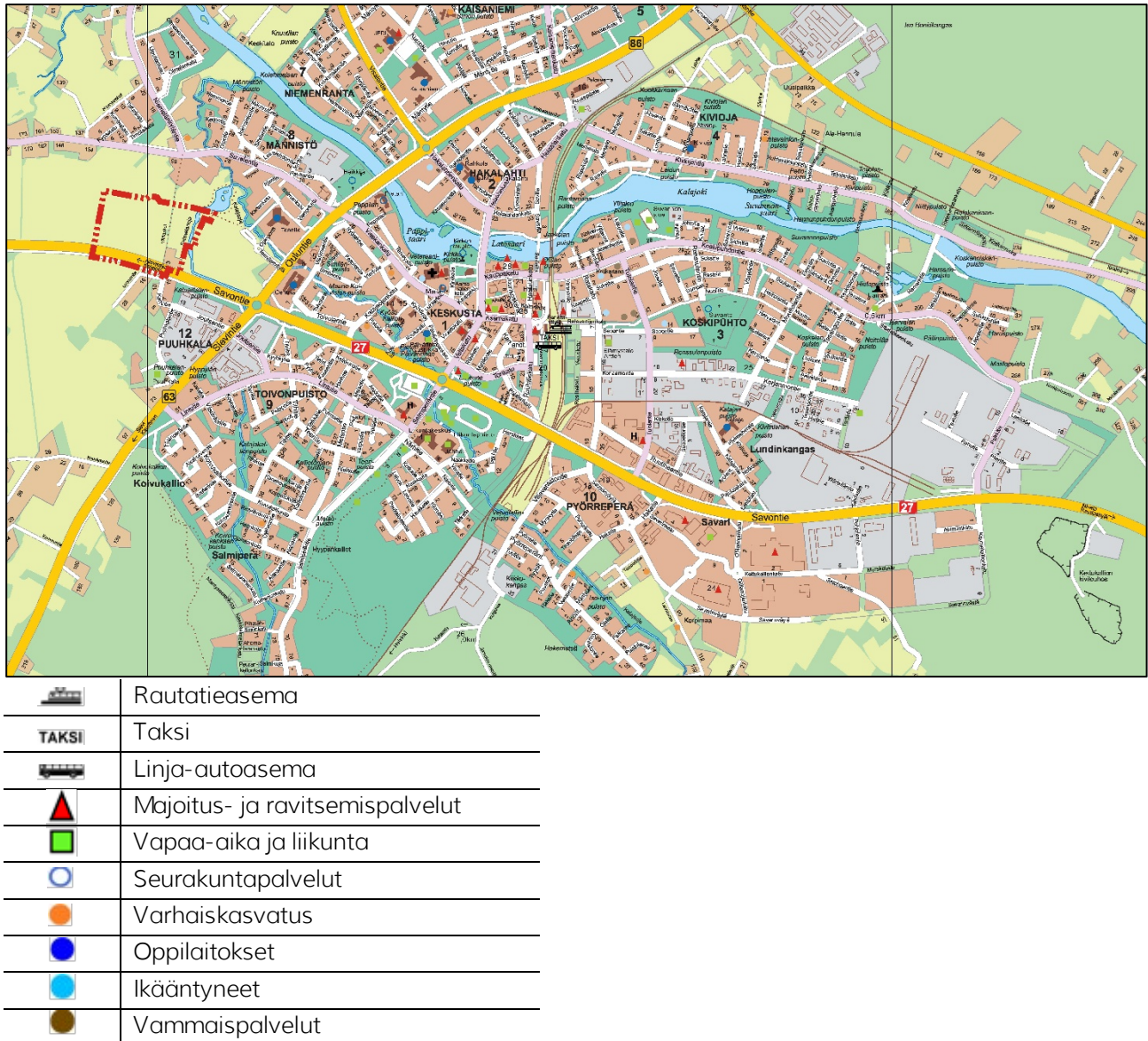
Suunnittelualue tukeutuu olemassa olevaan asemakaavaan ja kunnallistekniseen rakenteeseen. Alueen itäpuolelle on rakentunut Vesikolmio Oy:n siirtoviemäri. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Herrfors Oy:n 110 kV voimajohdot. Alueen poikki kulkevan Vältanhut -nimisen yksityistien yhteydessä sijaitsee lisäksi Ylivieskan vesiosuuskunnan runkovesijohto.

Asuminen

Suunnittelualueella sijaitsee kolme 1960–1970-luvuilla rakennettua omakotitaloa, jotka kaikki ovat asuttuja (yht. 6 as, 7.4.2026)

Palvelut

Suunnittelualue sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta ja 2,5 kilometrin etäisyydellä Savarin liikealueelta. Taanilan koulu sijaitsee alle puolen kilometrin päässä suunnittelualueesta itään. Lähin julkinen varhaiskasvatuspaikka, Hakalahden päiväkoti, sijaitsee Kalajoen toisella puolella noin kahden kilometrin etäisyydellä alueesta ja lähimmät yksityiset varhaiskasvatuspaikat, päiväkoti Metsätuuli sekä ryhmäperhepäivähoito Pikkuhelmi, noin 1,5 kilometrin päässä alueesta keskustan suuntaan.

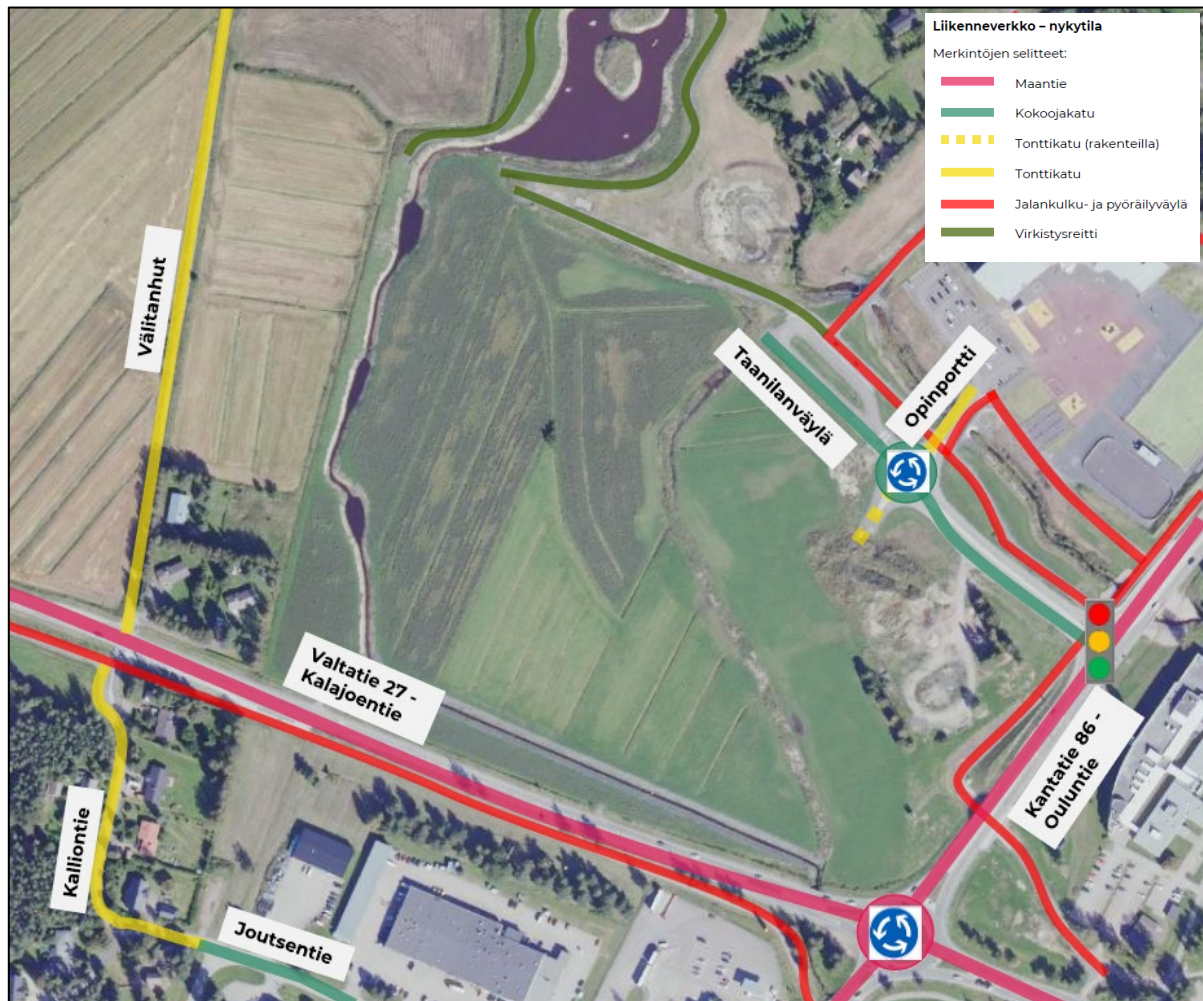
Kuva 12. Palvelukartta 8.4.2026

Virkistys

Salmelanojan varsi on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu puistoalueeksi (Raittipuisto). Suunnittelualueen koillispuolisen, isomman hulevesikosteikon ympäri on rakentunut kävelyreitti siltoineen. Läheisellä Taanilan koululla on piha-alue palloilukenttineen ja kaukaloineen sekä liikuntahalli.

Liikenne

Sitowise laati Taanilan liikealueen asemakaavan laajennusta varten liikenneselvityksen sekä liikennesuunnitelman (liite 7). Taanilan rakentuneen ja rakentumassa olevan liikenneverkon tilanne käy ilmi seuraavasta kuvasta. Nyt kaavoituksessa oleva alue on pääosin rakentumatonta, mutta sen läpi kulkee sorapintainen yksityistie (Välitanhut). Taanilanväylästä on tarkoitus toteuttaa kokoojajaku, joka yhdistää rakentumassa olevan, Taanilan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitetun liikealueen sekä nyt kaavoituksessa olevan alueen.

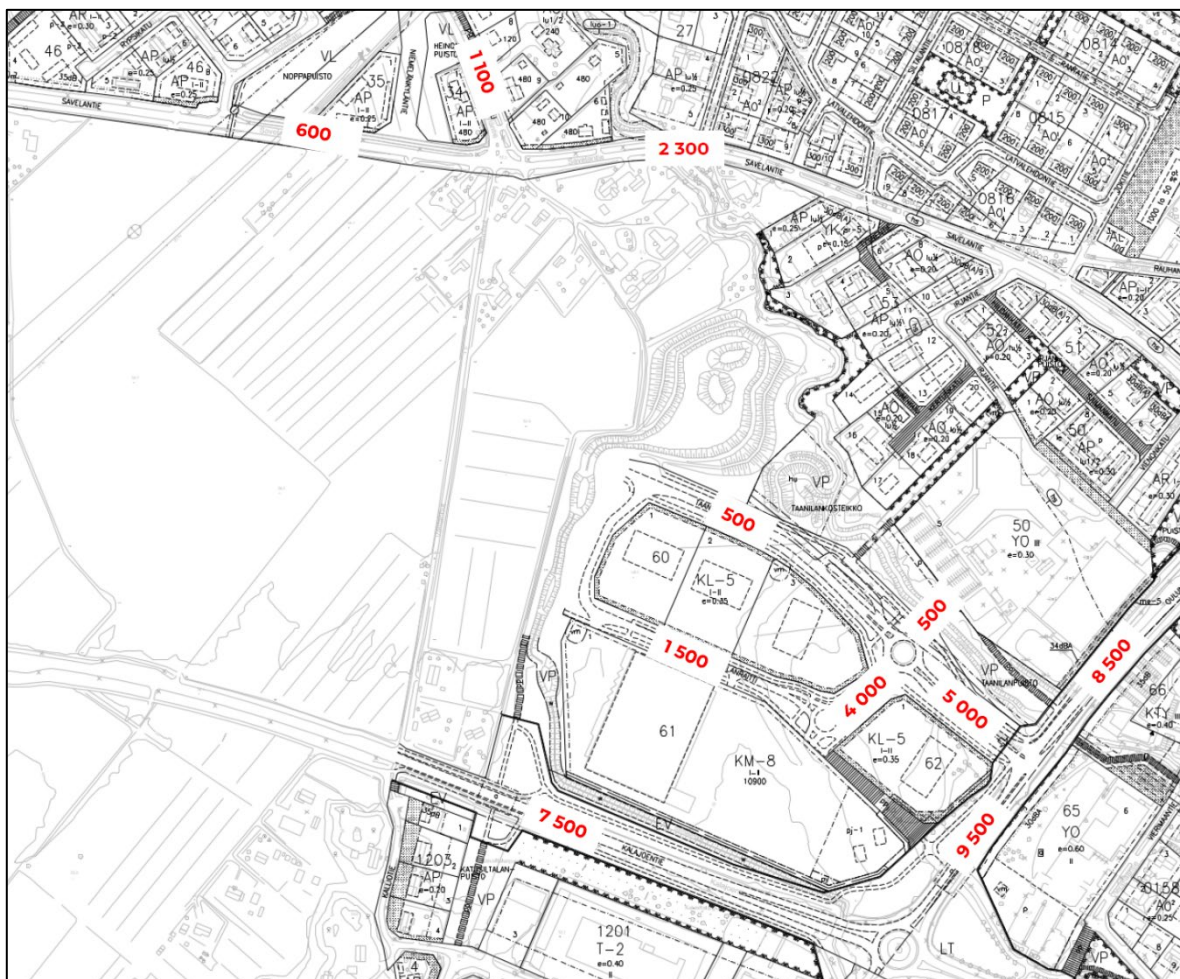
Kuva 13. Liikenneverkon nykytila Taanilan alueella (Sitowise 2026).

Seuraavasta kuvasta on nähtävissä nykyinen ja suunniteltu liikenneverkko moottoriajoneuvoliikenteen osalta sekä maanteiden liikennemäärät. Pidemmällä aikavälillä alueelle on ajatuksena toteuttaa Taanilanväylän kanssa risteävä yhdyskatu valtatieltä 27 aina Savelantielle (yt 18189) saakka. Valtatiellä 27 (Kalajoentie) suunnittelualueen kohdalla kulki vuonna 2026 keskimäärin 6118 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kuva 14. Nykyinen ja suunniteltu liikenneverkko (moottoriajoneuvoliikenne) sekä maanteiden liikennemäärät Taanilan alueella (Sitowise 2026).

Tarkempi, katutaso sisältävä liikennemäärien tarkastelu esitetään seuraavassa karttakuvassa. Arvot on saatu Väyläviraston Suomen Väylät -palvelusta sekä Taanilan liikealueen ensimmäisessä vaiheessa kaavoitetun alueen liikenneselvityksestä. Kuvasta käy ilmi esimerkiksi Taanilan rakentumassa olevan liikealueen valmistuessaan tuottama liikenne sekä nykytilanne maanteiden ja Taanilan koulun liikenteen (Opinportti) osalta.

Kuva 15. Liikennemäärät – nykytila (ajoneuvoa / vuorokausi) (Sitowise 2026).

Taanilan alueella tärkein jalankulkua ja pyöräilyä synnyttävä kohde on Taanilan koulu, jonne on nykytilassa sujuvat yhteydet sekä kantatien 86 länsireunan jalankulku- ja pyöräilyväylältä, että koulun pohjoispuolen asuinalueelta. Valtatien 27 eteläpuolella kulkeva jalankulku- ja pyöräilyväylä mahdollistaa liikkumisen länteen ja yhdistää Taanilan alueen Puuhkalan teollisuusalueeseen. Kaavassa osoitettu Kalajoentien (vt 27) alikulku ei toistaiseksi ole rakentunut, joten kulku jkpp-väylälle tapahtuu Taanilan kaakkoispuolen liikenneympyrän eteläpuolitse.

Taanilanväylän pohjoisreunalla on nykytilassa asfalttipintainen yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä kadun saattopaikalle asti. Tästä kohtaa väylä jatkuu Taanilanpuistoon ja nykyiselle suunnittelualueelle sorapintaisena virkistysreittinä (Sitowise 2026).

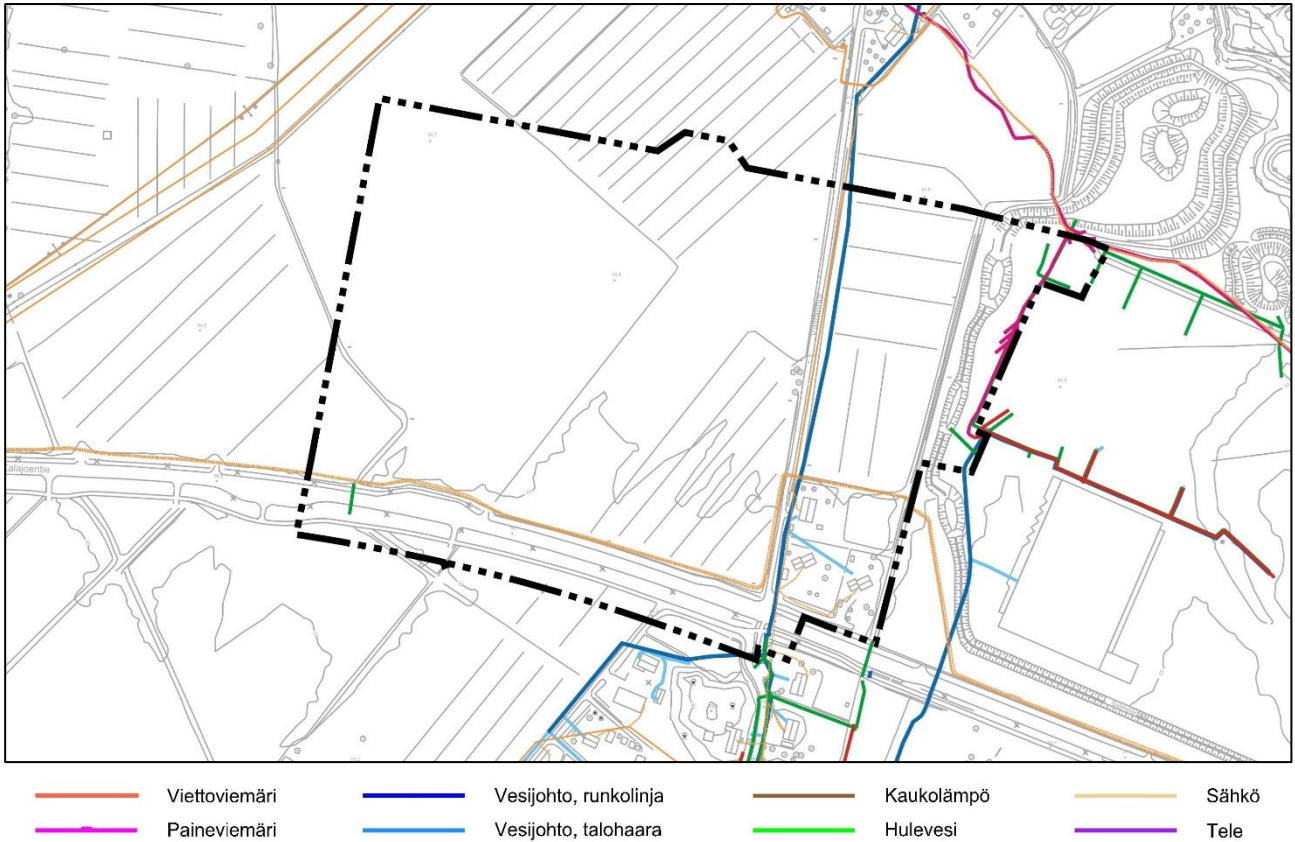
Kuva 16. Jalankulku- ja pyöräilyväylät Taanilan alueella (Sitowise 2026).

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Keskustan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä suunnittelualueelle on laadittu arkeologinen inventointi K.H. Renlundin museon ja Hans-Peter Schultzin toimesta. Vuonna 2008 valmistuneessa inventoinnissa alue tarkastettiin ja inventoinnin mukaan alueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä (Renlundin museo & Schulz, 2008). Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä ei ole mainintoja kiinteistä muinaismuistoista, irtolöydöistä tai muista kulttuuriperintökohteista (Museovirasto, 8.4.2026).

Tekninen huolto

Suunnittelualueella ja alueen ympäristössä on rakennettu kunnallistekniikka alla olevan kartan mukaisesti.

Kuva 17. Suunnittelualueen rakennettu kunnallistekniikka 10.6.2026.

Erityistoiminnot

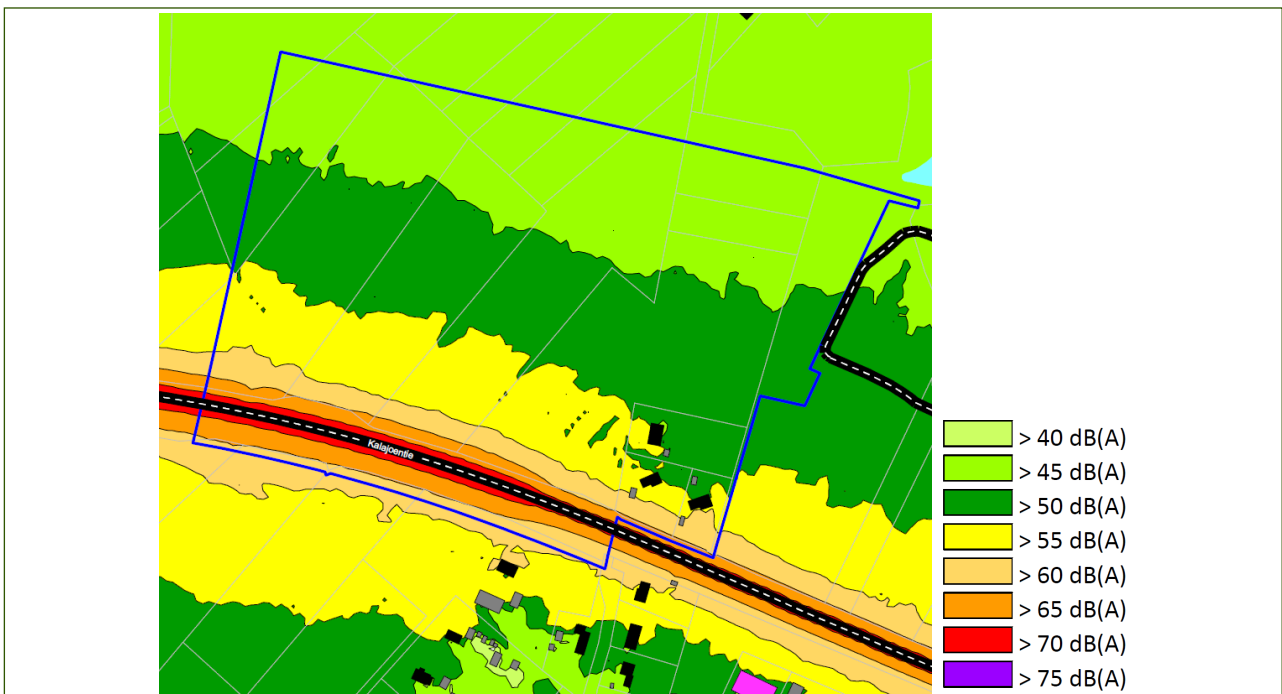
Alueen itäpuolelle on rakentunut Vesikolmio Oy:n siirtoviemäri. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Herrfors Oy:n 110 kV voimajohdot. Alueen poikki kulkevan Vältanhut -nimisen yksityistien yhteydessä sijaitsee lisäksi Ylivieskan vesiosuuskunnan runkovesijohto.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

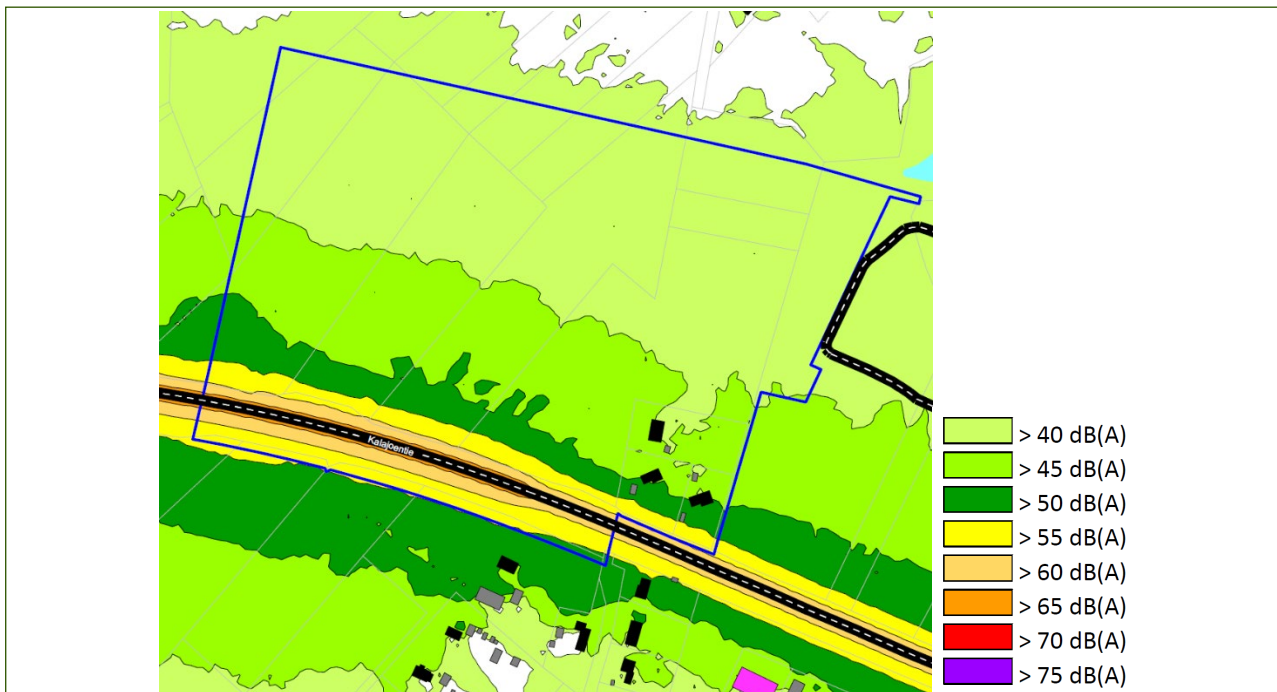
Soilcon Oy tutki vuonna 2018 hulevesien hallintaa Katajaojan ja Salmelanojan valuma-alueilla. Katajaojan ja Salmelanojan uomat todettiin selvityksessä tulvaherkiksi, minkä johdosta Salmelanoja siirrettiin nykyiseen uomaansa ja suunnittelualueen koillispuoliset kosteikkoratkaisut toteutettiin (Maveplan 2020a; Maveplan 2020b).

Taanilan osayleiskaavan (2021) laadinnan yhteydessä tarkasteltiin Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) ennakkotulkintakartan avulla happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyyttä yleiskaavoitettavalla alueella. Nyt asemakaavoituksessa olevan alueen kohdalla esiintymistodennäköisyys todettiin vähintään kohtalaiseksi, todennäköisyyden kasvaessa suunnittelualueesta länteen päin.

Promethor Oy laati suunnittelualueelta liikennemeluselvityksen (liite 8). Alueen merkittävin melulähde on Kalajoentien ja Ouluntien tieliikenne. Rautatien ei arvioida aiheuttavan merkittävää ympäristömelua kaava-alueelle sen etäisyydestä (1,5 km) johtuen.

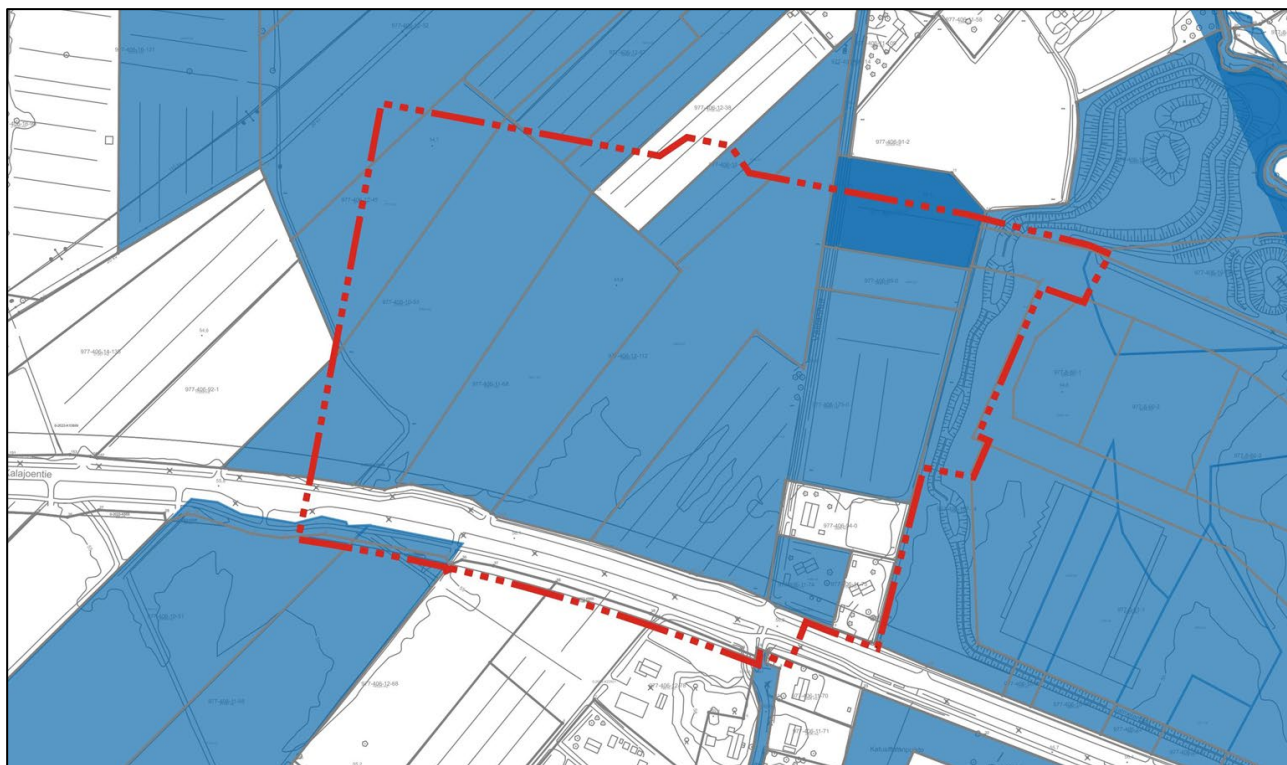
Kuva 18. Päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq7-22}$. Nykyinen rakennuskanta ja nykyliikenne (Promethor Oy 2026).

Kuva 19. Yöajan keskiäänitaso L_{Aeq22-7}. Nykyinen rakennuskanta ja nykyliikenne (Promethor Oy 2026).

3.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa.

Kuva 20. Kaupungin maaomaisuus suunnittelualueella (= sininen väri) 9.4.2026.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava- aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti 14.12.2017 valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista, jotka tulivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa
- auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys
- toimia kaavoituksen ennakoin ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

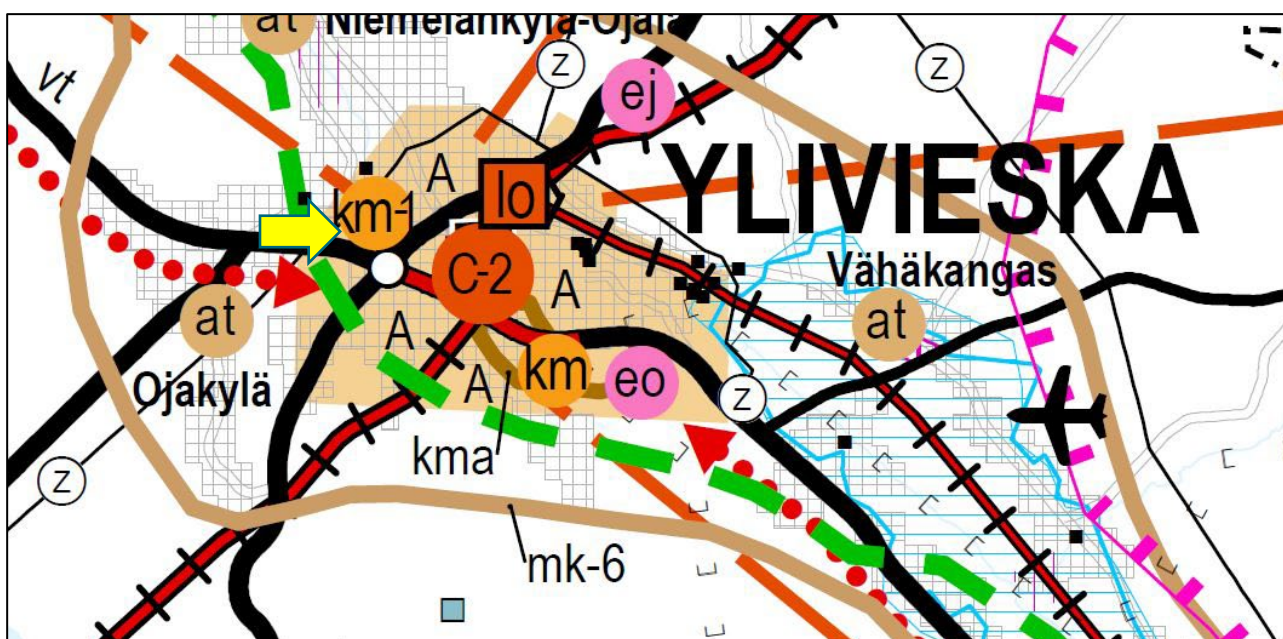
Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakunta periaatteella (AKL 27 §) vuodesta 2009 alkaen. Kolmannen vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman, on Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava kokonaan päivittynt. Syksyllä 2021 aloitetun Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen valmistui vuonna 2025 ja maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 27.5.2025 (§ 5). Vaihemaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen pääteemat ovat:

- Energiantuotanto, varastointi ja siirto (TUULI-hanke ja EMMI-hanke, maa- ja merituulivoima, vetytalous, aurinkovoima, sähkönsiirto)
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu (TUULI-hanke, Natura 2000-verkostoon kohdistuvien riskien tunnistaminen)
- Aluerakenne ja saavutettavuus (kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyö ja maakunnallinen aluerakennetyö)
- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet (valtakunnallinen, maakunnallinen ja seudullinen liikennejärjestelmätyö, liikennepuolen suunnitelmat ja selvitykset, infrahankkeet, edunvalvonta, Oulun seudun Kehityskuva 2030+)
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla EMMI-hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025 Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa -teeman kärkihanke)

Suunnittelualue sijoittuu valtatie 27:n sekä kantateiden 86 ja 63 risteyksen yhteyteen. Alueen läpi on osoitettu merkintä kk-3 (punainen katkoviiva), jolla osoitetaan maakunnan eteläosan maaseutukaupunkien verkko, joka muodostaa Oulun eteläisen aluekeskuksen ydinalueen. Suunnittelualueelle on osoitettu myös merkintä taajama tai kylä (YKR 2014 ruutuaineisto) (

Yhdistelmäkartassa ei ole huomioitu energia- ja ilmastovaihe- ja maankäytön suunnittelun, josta on valittu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kartalle lisätty nuoli osoittaa suunnittelualueen sijaintia.

Yleiskaava

Asemakaavoitettavalle alueelle on hyväksytty keskustan osayleiskaavan muutos Taanilan alueella (kval 15.3.2021 § 4). Suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat pääkäyttötarkoitukset:

- Palvelujen, hallinnon, kaupan ja asumisen alue (P/TP/A)
Alue varataan pääasiassa hallinnolle, yksityisille palveluille, toimistoille ja työpaikoille sekä asumiselle.
- Palvelujen, hallinnon ja kaupan alue (P/TP)
Alue varataan pääasiassa hallinnolle, yksityisille palveluille, toimistoille ja työpaikoille.
- Pientalovaltainen asuntoalue (AP)
Alue varataan pääasiassa asuintaloille. Alueelle saa sijoittaa myös ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia palvelu- ja työpaikkatoimintoja.
- Lähivirkistysalue (VL)
Alue varataan päivittäiseen ulkoiluun, virkistykseen, leikkiin ja luonnon kokemiseen. Alueella on sallittua alueen luonteeseen sopiva, virkistystoimintoja palveleva vähäinen rakentaminen.
- Suojaviheralue (EV)
Alueelle saa sijoittaa meluvalleja, meluaitoja ja muita rakenteita ja istutuksia, jotka suojaavat viereisiä alueita liikenteen tai muun toiminnan aiheuttamilta haitoilta.

Suunnittelualueetta rajaa idässä lähivirkistysalue (VL) ja etelässä Kalajoentie (vt/kt), jonka yhteyteen on osin osoitettu meluntorjuntatarve (me). Suunnittelualueelle on osoitettu myös teoreettinen 55 db:n melualue (me). Merkintä ei huomioi maaston- tai pinnanmuotoja. Ohjeellinen kevyen liikenteen reitti on osoitettu lähivirkistysalueelle (VL) palvelujen, hallinnon, kaupan (P/TP) ja -asumisen alueen (P/TP/A) pohjois- ja itäpuolelle sekä Kalajoentien eteläpuolelle.

Taanilan osayleiskaavan yleismääräykset ovat:

Hulevedet

Alueen hulevesien suunnittelussa tulee edistää tulvavesien hallintaa ja käsittelyä, tulvien ohjaamista tulvitettaville alueille sekä hulevesien imeyttämistä maaperään. Tulvitettavat alueet tulee suunnitella osaksi viheraluejärjestelmää ja virkistysalueita. Kiinteistökohtaiset määräykset annetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Happamat sulfaattimaat

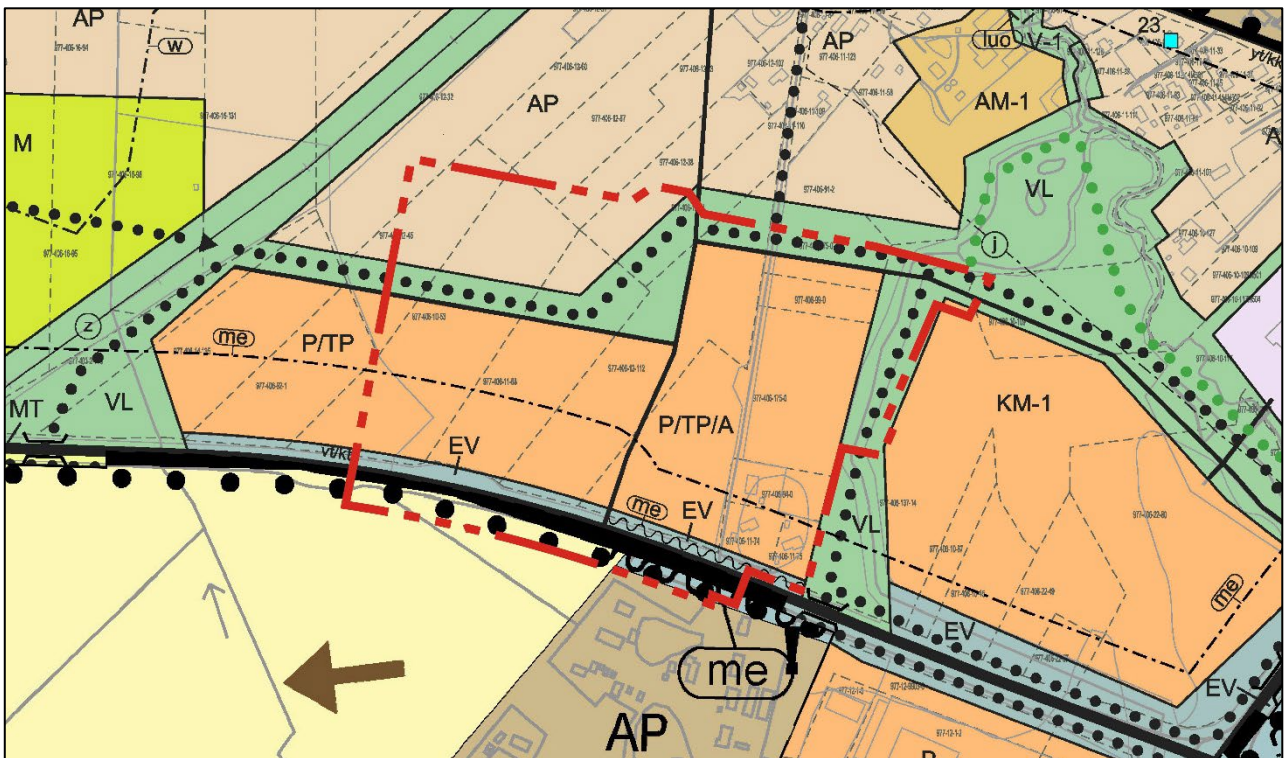
Happamien sulfaattimaiden esiintyminen kaava-alueella on selvittävä ennen rakentamisen aloittamista. Alueelta pois kaivettavat massat on varauduttava käsittelemään siten, etteivät ne läjitettyinä aiheuta ympäristön happamoitumista.

Alueen rakentamisessa ja maamassojen käsittelyssä ja läjityksessä tulee pyrkiä siihen, ettei happamia valumavesiä synny. Mahdollinen hapan valumavesi tulee neutralisoida ennen sen pääsyä vesistöön.

Asemakaavoituksen ja rakennusluvan hakemisen yhteydessä tulee selvittää rakennustoimenpiteiden osalta mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintymät ja tarvittaessa esittää toimenpiteet haittojen ehkäisystä.

Alueen rakentamiskorkeus

Alueen alimmat rakentamiskorkeudet tulee selvittää tarkemman suunnittelun yhteydessä.

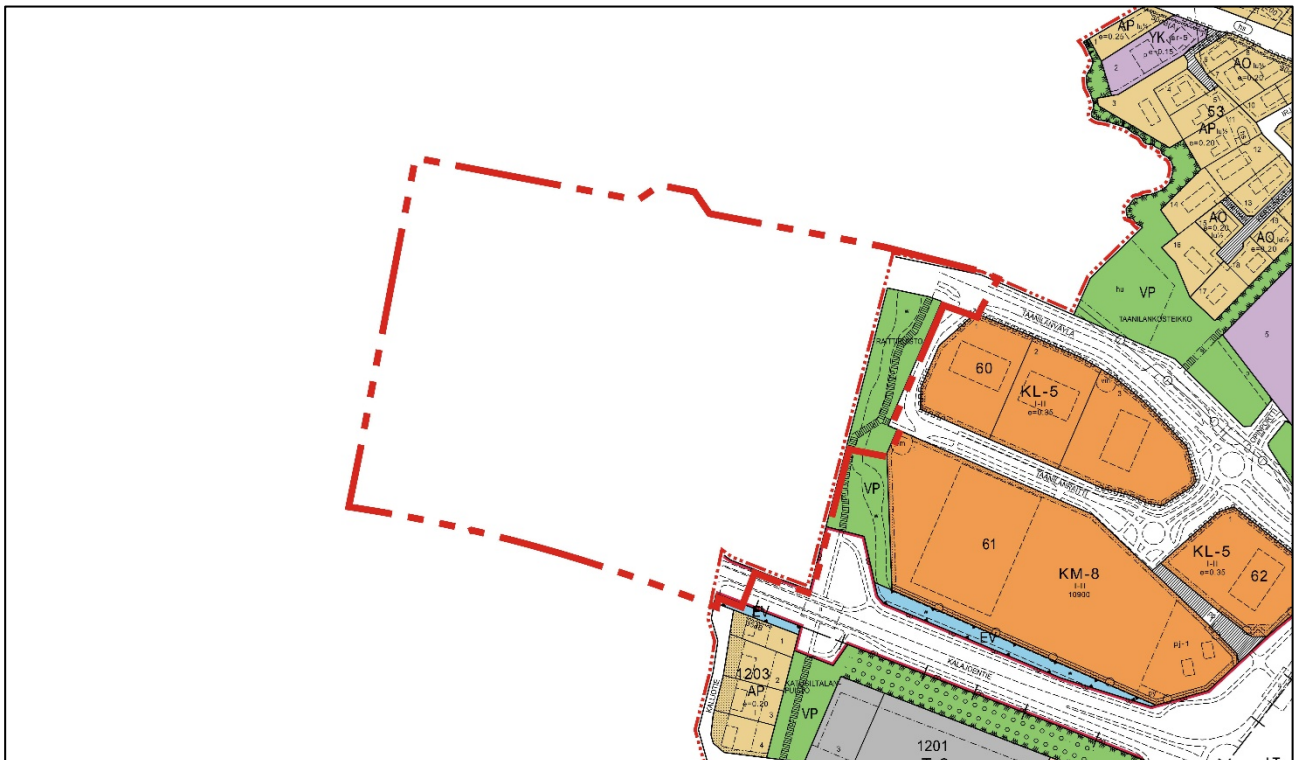
Kuva 22. Ote osayleiskaavasta.

Asemakaava

Suunnittelualue muodostuu pääosin asemakaavattomasta alueesta. Alueen itäosiin on hyväksytty asemakaava vuonna 2024 (kvalt 9.9.2024 § 45). Alueelle on osoitettu seuraavat pääkäyttötarkoitukset:

- puistoalue (VP)
- katualue
- liikennealue (LT)

Puistoalueelle on osoitettu merkintä ohjeellisesta veden johtamista varten varatusta alueen osasta (w). Lisäksi puistoalueelle on osoitettu merkintä ohjeellisesta jalankululle ja polkupyöräilylle varatusta alueen osasta.

Kuva 23. Ote keskustan ajantasa-asemakaavasta.

Rakennusjärjestys

Ylivieskan kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.7.2026.

Tonttijako- ja rekisteri

Suunnittelualue on asemakaava-alue, jonka kiinteistörekisterin pitäjä on Ylivieskan kaupunki. Alueelle laaditaan erillinen sitova tonttijako.

Pohjakartta

Asemakaavoitettavalle alueelle on laadittu numeerinen pohjakartta, jota ajantasaistetaan kaupungin toimesta maastomittauksin. Pohjakartan korkeuskäyrät on uudistettu vuonna 2020 kaupungin vuoden 2014 ja Maanmittauslaitoksen vuoden 2019 laserkeilausaineistoja hyödyntäen. Pohjakartta on AKL:n 54 a §:n mukainen ja täyttää JHS 185:n vaatimukset.

Rakennuskiellot

Suunnittelualue on rakennuskiellossa (TekLa 21.4.2026).

Suojelupäätökset

Suunnittelualueella ei ole suojelussa olevia kohteita.

Muut aluetta koskevat päätökset, suunnitelmat ja ohjelmat

Suunnittelualueella koskevia muita päätöksiä, suunnitelmia tai ohjelmia ei ole.

Lähiympäristön kaavatilanne ja suunnitelmat

Alueen itäpuolelle on hyväksytty rakentumassa olevan Taanilan liikealueen asemakaava vuonna 2024 (Kvalt 9.9.2024 § 45). Muutoin suunnittelualue rajautuu asemakaavattomiin alueisiin.

Alueelle lähtökohtavaiheessa laaditut tai aikaisemmat selvitykset

Vuonna 2011 laaditun Keskustan osayleiskaava 2030:n ja vuonna 2021 voimaantulleen Taanilan alueen osayleiskaavamuutoksen valmistelumateriaalia, kuten arkeologista selvitystä sekä Salmelanojan uoman siirron suunnitelmaa, on käytetty tämän kaavaselostuksen lähdemateriaalina.

4 Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella on tarkoitus mahdollistaa Taanilan liikealueen laajentuminen. Kaupunki on hankkinut omistukseensa suurimman osan kaavoitettavan alueen maa-alueista. Kaavoitusta valmistellaan yleiskaavan tavoitteiden pohjalta. Alueelle suunnitellaan muodostettavaksi liiketontteja ja tavoitteena on jatkaa Taanilan alueen kehittämistä kaupungin vetovoimaa tukevaksi työpaikka-alueeksi sekä toteuttaa elinvoimainen liikerakennusten kiinteistökokonaisuus. Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa ja liittyy kiinteästi olevaan yhdyskuntarakenteeseen tukeutuen olevaan verkostoon.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen toteuttamisen välittömiä ja välillisiä vaikutuksia arvioidaan suunnittelun yhteydessä (AKL 9 §, MRA 1 §).

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kaavoitukseen ryhdytään kaupungin aloitteesta. Asemakaavoitus tuli vireille teknisten palveluiden lautakunnan päätöksellä 17.2.2026 § 22.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta.

Ylivieskan kaavoituksen viranomaisohjauksesta vastaa Lupa- ja valvontavirasto.

Tässä kaavahankkeessa osallisia ovat mm.

- Alueen ja lähiympäristön maanomistajat, asukkaat, yrittäjät ja yhdistykset
- Kunnan toimielimet ja viranhaltijat, joiden toimialaa asia koskee
- Deski / Telia Finland Oyj
- Elisa Oyj / Coverage and Availability Services
- Herrfors Nät-Verkko Oy Ab / Verkkopalvelu
- Lupa- ja valvontavirasto
- Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala
- MTK ry, Metsänomistajat-linja
- Oulun museo- ja tiedekeskus
- Oy Herrfors Ab / Lämpöosasto
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Vesikolmio Oy
- Ylivieskan Vesiosuuskunta
- Ylivieskan kaupunki / Hyvinvointilautakunta
- Ylivieskan kaupunki / Rakennus- ja ympäristölautakunta
- Ylivieskan kaupunki / Sivistyslautakunta
- Ylivieskan kaupunki / Ympäristöterveydenhuolto

4.3.2 Vireilletulo

Taanilan liikealueen asemakaavan laajennus on tullut vireille teknisten palveluiden lautakunnan päätöksellä 17.2.2026 § 22.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin julkisesti nähtäville 27.2.2026 – 13.3.2026 väliseksi ajaksi. OAS:n nähtäville asettamisesta kuulutettiin paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin kirjeitse. Viranomaisilta pyydettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta lausunnot.

Kaavaluonnos

Asemakaavan luonnosaineisto asetettiin julkisesti nähtäville 30.4.2026 – 18.5.2026 väliseksi ajaksi. Asemakaavaluonnoksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin kirjeitse. Viranomaisilta pyydettiin kaavaluonnoksesta lausunnot.

Kuva 24. Nähtävillä ollut asemakaavaluonnos.

Kaavaehdotus

Asemakaavan ehdotusaineisto asetettiin julkisesti nähtäville 26.6.2026 – 12.8.2026 väliseksi ajaksi. Asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutettiin paikallislehdessä ja kaupungin kotisivuilla. Alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen maanomistajia tiedotettiin kirjeitse. Viranomaisilta pyydettiin kaavaehdotuksesta lausunnot.

Kuva 25. Nähtävillä ollut asemakaavaehdotus

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) kanssa järjestettiin ennen kaavahankkeen vireille tuloa työneuvottelu 27.10.2025, jossa käytiin läpi alustavaa kaavaluonnosta ja laadittuja/laadittavia selvityksiä.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen kanssa järjestettiin ennen kaavaluonnoksen nähtäville asettamista työneuvottelu 17.3.2026, jonka pääpaino oli Kalajoentien (vt 27) uuden risteyksen suunnitteluperiaatteissa.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin asettamat tavoitteet

Kaupungin aloitteesta ryhdytään alueidenkäyttölain mukaisiin toimenpiteisiin asemakaavan laatimiseksi Männistön 8. kaupunginosaan. Asemakaavan laajennuksen ja muutoksen tavoitteena on kaupallisen toiminnan ja elinkeinoelämän edellytysten kehittäminen. Ajatuksena on laajentaa asemakaava-aluetta pääosin peltoalueesta muodostuvalle maa-alueelle, joka on suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa. Tavoitteena on muodostaa uusia liiketontteja kaupungin tonttitarjontaan siten, että alue on käyttöönotettavissa rakentamiseen vuonna 2027.

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Laadittava kaava toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tukeutumalla olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, edistämällä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, parantamalla saavutettavuutta sekä huomioimalla ilmasto- ja ympäristöasiat. Suunnittelualue on maakuntakaavan mukaisesti varattu taajamatoiminnoille ja laadittava asemakaava jatkaa rakentumassa olevaa liikealuetta länteen osayleiskaavan mukaisesti (palvelut ja kauppa).

Suunnittelualue sijoittuu osittain osayleiskaavan pientalovaltaiselle asuntoalueelle (AP). AP-merkintä sallii kuitenkin myös ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman palvelu- ja työpaikkarakentamisen, joten yritystoiminnan sijoittuminen alueelle on mahdollista.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Keskustan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä suunnittelualueelle on laadittu arkeologinen inventointi K.H. Renlundin museon ja Hans-Peter Schultzin toimesta. Vuonna 2008 valmistuneessa inventoinnissa alue tarkastettiin ja inventoinnin mukaan alueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä (Renlundin museo & Schulz, 2008). Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä ei ole mainintoja kiinteistä muinaismuistoista, irtolöydöistä tai muista kulttuuriperintökohteista (Museovirasto, 8.4.2026). Muinaismuisto- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet eivät näin aseta tavoitteita kaavoitukselle.

Suunnittelualueelta ei tehty havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista, eikä LUOPAS-oppaan (Mäkelä ja Salo 2023) mukaisia arvotettavia kohteita luontoselvityksen (liite 5) maastokäynneillä havaittu. Direktiivilaji viitasammakosta ei alueelta tehty havaintoja. Linnustollisesti asemakaava-alueen lajisto on pitkälti tavanomaista avomaiden ja ihmisen muovaamien elinympäristöjen lajeja, vaikka alueella havaittiinkin pesivänä 16 suojelullisesti huomionarvoista lajia. (Ramboll Finland Oy 2024b). Alueen kaavoittamisesta huolimatta linnustolle jää alueen länsi- ja eteläpuolelle kuitenkin vielä runsaasti peltoaluetta, eikä havaittu linnusto näin aseta tavoitteita kaavoitukselle.

Erikseen pyydetty direktiivilajien asiantuntija-arvio (liite 6) nosti huomioitavaksi lepakon ja saukon esiintymismahdollisuudet. Lausunnon maankäytön suosituksissa todetaan, että:

”Mikäli suunnitellut maankäytön muutokset eivät kohdistu puroon tai edellä mainittuihin rakennepiirteisiin, ei niillä erittäin todennäköisesti ole vaikutusta lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin tai niiden toiminnallisuuteen. Yleisesti maankäytön muutoksissa tulee erityisesti huomioida, että itäosan purolle jätetään riittävät suojavyöhykkeet eikä sen luonnontilaa tai vedenlaatua heikennetä, vaan pyritään parantamaan.” (Aallokas Oy 2026)

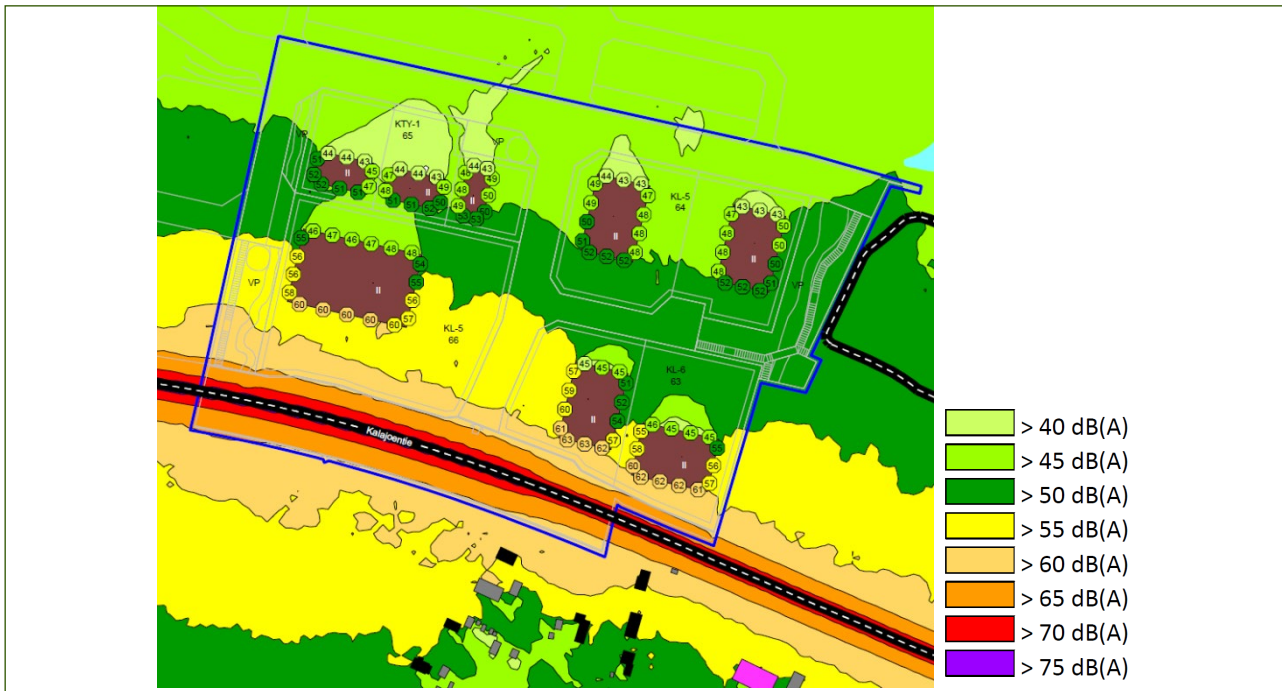
Salmelanojan ympärille on osoitettu kaavassa puistoaluetta sekä aluevaraus uomalle, eikä näihin olla kohdistamassa muutoksia voimassa olevaan kaavaan nähden. Saukon osalta lausunnossa jatketaan, että:

”Puro on kuitenkin vain pieni osa saukon talvista elinpiiriä, johon kuuluu lukuisia erilaisia vesistöjä ja pienvesiä. Saukko ei myöskään kavahda urbaaneja ympäristöjä. Suurimman uhan alueella lajille aiheuttaa liikenne.” (Aallokas Oy 2026)

On myös huomioitava, että luontoselvityksen sekä asiantuntija-arvion aluerajaus kattoi suunnittelualueen ulkopuolisia alueita, kuten alueen koillispuolisen kosteikkoalueen sekä puustoisemman ja asutumman osuuden Salmelanojasta/Katajaojasta. Luonnonolojen ei tähän, eikä edellä mainittuihin asioihin viitaten katsota aiheuttavan kaavoitukselle erityistavoitteita.

Taanilan osayleiskaavan (2021) laadinnan yhteydessä tehdyn tarkastelun mukaan nyt asemakaavoitettavalla alueella happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on vähintään kohtalainen. Tämä vuoksi esiintymismahdollisuudet huomioidaan kaavassa happamien sulfaattimaiden käsittelyä koskevin yleismääräyksin.

Promethor Oy:n (2026) laatiman liikennemeluselvityksen (liite 8) mukaan kaavakartan mukaisille rakennuspaikoille suunniteltujen rakennusten ulkovaippoihin kohdistuvan melun päiväajan keskiäänitaso ($L_{Aeq,7-22}$) on ennustetilanteessa enintään 63 dB(A) ja yöajan keskiäänitaso ($L_{Aeq,22-7}$) enintään 56 dB(A).

Kuva 26. Päiväajan keskiäänitaso $L_{Aeq7-22}$. Suunniteltu rakennuskanta ja ennusteliikenne. Ulkovaippaan kohdistuva suurin taso on esitetty julkisivukohtaisesti numeroin ilmaistuna (Promethor Oy 2026).

Kuva 27. Yöajan keskiäänitaso $L_{Aeq22-7}$. Suunniteltu rakennuskanta ja ennusteliikenne (Promethor Oy 2026).

Edellä mainittujen mukaiset melutasot kohdistuvat Kalajoentietä lähinnä olevien liikerakennusten julkisivuihin ja etäämmällä teistä korttelissa numero 64 ja 65 oleviin liikerakennuksiin kohdistuu suuruusluokaltaan noin 10 dB(A) pienemmät melutasot.

Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaan ohjeena on, että ulkoa kantautuvasta melusta aiheutuva melutaso sisällä liike- ja toimistohuoneessa alittaa päiväohjearvon ($L_{Aeq,7-22}$) 45 dB. Ulkovaipan äänitasoerovaatimus ΔLA lasketaan kohdistuvan keskiäänitason ja sisällä sallittavan keskiäänitason erotuksena: 63 dB – 45 dB = 18 dB. Laskennallinen ulkovaipan äänitasoerovaatimus ilman varmuusvaraa on vähäinen ja se voidaan saavuttaa tavanomaisella rakentamisella. Päätöksen 993/1992 liike- ja toimistotilojen sisämelun päiväohjearvon ($L_{Aeq,7-22}$) 45 dB täyttämiseksi ei ole tarpeen esittää erillistä määräystä ulkovaipan ääneneristävyydelle (Promethor Oy 2026). Meluolosuhteet eivät näin ollen aseta suunnittelulle erityistavoitteita.

Hulevesien käsittelyyn liittyvien tavoitteiden osalta Maveplanin (2020a) laatima hulevesien käsittelysuunnitelma ohjeistaa käyttämään tonttikohtaisia valumavesien viivytyksratkaisuja alueen rakentamisen yhteydessä. Hulevesien hallintaa koskevat tavoitteet huomioidaan kaavassa asianmukaisin määräyksin.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Osallisten tavoitteet

Osallisten tavoitteiden pohjalta kaavoitusprosessissa huomioidaan muun muassa kulkuyhteydet Vältanhut-tien varren nykyisille asuinkiinteistöille.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Tavoitteena on laatia vetovoimainen ja toimiva liikealue hyvine liikenneyhteyksineen. Kaavamääräyksissä pyritään huomioimaan myös lisääntyvät sään ääri-ilmiöt, kuten esimerkiksi rankkasateiden huomioiminen hulevesien viivyttämisellä.

5 Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Kaava muodostuu varsinaisten liikerakennusten korttelialueiden (KL-5 ja KL-6) lisäksi yhdestä toimitilarakennusten korttelialueesta (KTY-1) sekä puisto- (VP), katu- ja liikennealueista (LT).

Alueen liikennöinti on ajatuksena toteuttaa Kalajoentieltä (vt 27) uuden rakennettavan risteyksen sekä Ouluntieltä (kt 86) suunnittelualueen itäpuolelle rakentuneen Taanilanväylän kautta. Kaavassa Taanilanväylän ja Kalajoentien välille osoitetaan yhdyskatu, josta lähtee päättyvä tonttikatu. Tonttikatu päättyy puistoalueeseen, josta jatkuu jalankulku- ja pyöräilyväylä kohti Taanilan jo rakentumassa olevaa liikealuetta. Korttelien 65 ja 66 länsipuolelle osoitetaan toinen tonttikatu. Kadun eteläpuoleisen puistoalueen läpi on kaavakartassa esitetty jalankulku- ja pyöräily-yhteys Kalajoentielle, jonka pohjoispuolelle on suunniteltu kevyen liikenteen väylää.

Suunnittelualueen kahdelle puistoalueelle osoitetaan aluevaraukset puistomuuntamoille (vm). Läntisille puistoalueille varataan lisäksi tila Luomanojaan laskevalle ojalle (w). Salmelanojalle varattu alue suunnittelualueen itäosassa säilyy voimassa olevan kaavan mukaisena.

5.1.1 Mitoitus

Asemakaava muodostuu 15,7196 hehtaarin suunnittelualueesta, jolle on osoitettu:

- Liikerakennusten korttelialuetta (K) 8,7725 ha (55,8 %)
- Virkistysaluetta (puistot) (V) 1,4524 ha (9,2 %)
- Liikennealuetta (sis. katualueet) (L) 5,4947 ha (35,0 %)

Tarkemmat tunnusluvut ja mitoitus on esitetty liitteenä olevassa asemakaavan seurantalomakkeessa.

5.1.2 Palvelut

Suunnittelualueelle osoitetaan kaupallisia palveluita. Tarkemmin asemakaavan mahdollistama rakennusoikeus ilmenee liitteessä olevasta seurantalomakkeesta.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaavan keskeisenä tavoitteena on luoda edellytyksiä paikallisen kaupallisen yritystoiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen. Ympäristö- ja luontoarvot tulevat huomioiduksi muun muassa osoittamalla alueelle puistoalueita liikekortteleiden yhteyteen. Korttelialueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon kaavamääräykset hulevesien käsittelystä. Näin varaudutaan sään ääri-ilmiöiden lisääntymiseen.

Katualueiden mitoituksessa on otettu huomioon Sitowisen yleissuunnitelma, jonka laatimisen keskeisenä painopisteenä on ollut viihtyisän kaupunkikuvan mahdollistaminen. Katualueet on suunniteltu välikaistalla, johon on mahdollista istuttaa puustoa tuomaan vihreyttä ja vehreyttä kaupunkikuvaan.

KTY-1 -kaavamerkinällä huomioidaan osayleiskaavan kaavamääräys, kun toimitilarakennusten korttelialuetta sijoitetaan yleiskaavassa osoitetulle AP-alueelle. KTY-1 -merkintä sallii toimisto- ja liikerakennusten sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten rakentamisen.

Alueen suunnittelua kaavan tarkoittamalla tavalla tullaan ohjaamaan kaupungin rakennusvalvonnassa.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

Suunnittelualueelle muodostuu liikerakennusten korttelit 63 (KL-6), 64 ja 66 (KL-5) sekä toimitilarakennusten (KTY-1) kortteli 65. Tonttien rajat esitetään ohjeellisena, joille tulee laadittavaksi erillinen sitova tonttijako. Kortteleille osoitetaan sitovat rakennusalat. Erillisiä rakennustapaohjeita ei laadita.

5.3.2 Muut alueet

Asemakaavalla muodostetaan puistoaluetta (VP), yleisen tien aluetta (LT) sekä katualuetta.

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Asemakaavassa alue varataan kaupallisten palveluiden tarpeisiin, eikä alueelle osoiteta asutusta. Suunnittelualueelle sijoittuva kaupallinen toiminta tarjoaa uusia työpaikkoja, joiden lukumäärä on pitkälti

riippuvainen alueelle sijoittuvien yritysten toimintamuodosta. Todennäköisesti merkittävä osa henkilöstöstä muuttaa Ylivieskaan tai ympäröiviin kuntiin tuoden mukanaan yhden tai useamman asukkaan. Paikallisesti väestön kasvu ja vaikutus ikärakenteen nuorentumiseen arvioidaan merkittäviksi ja myönteisiksi.

Yhdyskuntarakenne

Alueen kaavoitus laajentaa keskustan yhdyskuntarakennetta lännen suuntaan osayleiskaavan mukaisesti. Asemakaava jatkaa Taanilan alueen kehittämistä kaupallisten palveluiden keskittymänä.

Liitteenä olevan kaupallisen selvityksen (liite 4) mukaan Taanilan kaava-alue sijoittuu tiiviin taajama- ja yhdyskuntarakenteen reunalle sitä täydentäen, mutta osittain myös laajentaen nykyisen tiiviin yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle. Taanila muodostaa rakennetta tasapainottavan läntisen palvelualueen Ylivieskan taajamarakenteeseen. Taanilan sijainti yhdyskuntarakenteessa on esimerkiksi saavutettavuuden näkökulmasta varsin hyvä ja keskustaan tukeutuva. Alueen saavuttaa kävellen ja pyörällä paremmin kuin esimerkiksi Savarin kaupallisen keskittymän (Ramboll Finland Oy 2024a).

Palvelut

Suunnittelualueelle muodostuu yhdessä Taanilan ensimmäisessä vaiheessa kaavoitetun liikealueen kanssa alueellisesti merkittävä kaupallisten palveluiden keskittymä.

Taanilan alueen kehittyminen ei paranna, mutta ei myöskään merkittävästi heikennä Ylivieskan ydinkeskustan kehittymisedellytyksiä kaupallisesti; keskustan rooli tulee jatkossakin olemaan paikallinen ja palveluvaltainen. Keskustan kaupallinen rooli nojaa nykyisinkin vahvemmin palveluihin ja monilta osin megatrendinomaisesti keskustojen rooli on siirtymässä entistä enemmän palveluvaltaiseksi (Ramboll Finland Oy 2024a).

Taanilan alueelle mahdollistettava mitoitus lisää kaupan sijoittumismahdollisuuksia Ylivieskan keskustan tuntumassa, mikä parantaa kilpailua ja mahdollistaa uusien toimijoiden ja konseptien syntymisen Ylivieskan taajama-alueelle. Kilpailun kehittyminen parantaa kaupan palvelutasoa Ylivieskassa sekä pitää hintatason maltillisena (Ramboll Finland Oy 2024a).

Työpaikat, elinkeinotoiminta

Tulevien työpaikkojen määrä on pitkälti riippuvainen alueelle sijoittuvien yritysten toimintamuodosta. Alueelle sijoittuvilla yrityksillä ja niiden työpaikoilla on merkittävä positiivinen vaikutus väestön kasvuun, ikärakenteeseen, palveluiden hyödyntämiseen sekä kuntatalouteen.

Virkistys

Alueelle muodostuu puistoalueita kävely- ja pyöräilyreitteineen.

Liikenne

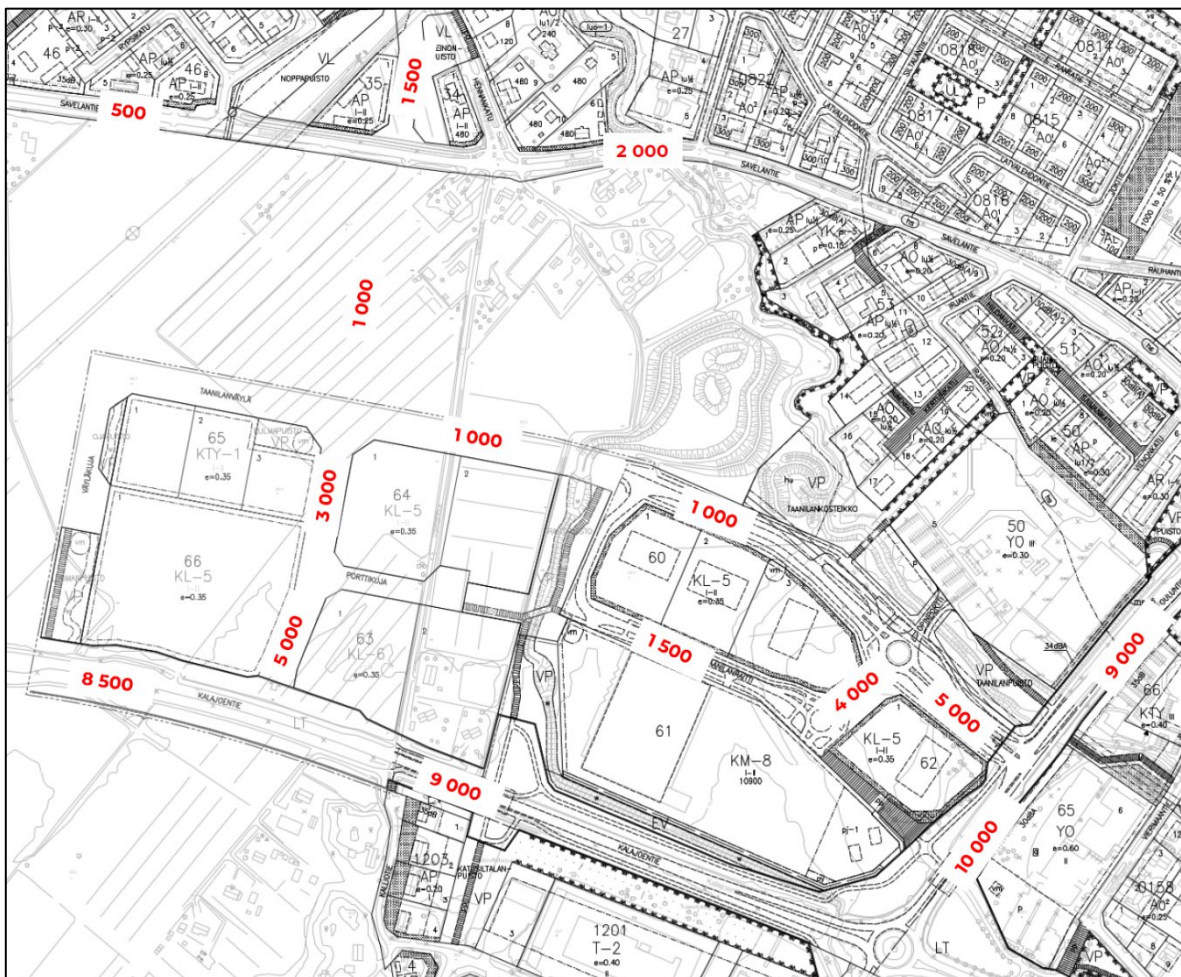
Saavutettavuus

Ajoneuvoliikenteen osalta kaavoitettava alue on hyvin saavutettavissa valtatieltä 27 (Kalajoentie) ja kantatieltä 86 (Ouluntie). Kaavalla mahdollistetaan läpiajoyhteys Kalajoentieltä Ouluntielle, mikä sujuvoittaa liikennöintiä myös rakentumassa olevalle ensimmäisen vaiheen liikealueelle.

Suunnittelualue sijaitsee lähellä keskustaa ja sitä ympäröiviä asuntoalueita, joten sillä on merkittävä potentiaali asiointi- ja työmatkojen toteutumisessa kävelen ja pyöräillen. Jalankulun ja pyöräilyn näkökulmasta liikealue on hyvin saavutettavissa eri suunnista ja kaavasunnittelussa on huomioitu myös mahdollinen Kalajoentien pohjoispuoleisen kevyen liikenteen väylän toteutuminen. Myös alueen katuverkon yhteyteen rakentuu väylästä, joten liikkuminen alueen sisällä on vaivatonta.

Liikenne-ennuste

Sitowise on laatinut selvitykseensä (liite 7) asemakaavaehdotukseen pohjautuvan liikenne-ennusteen vuodelle 2030 (ajoneuvoa / vuorokausi):

Kuva 28. Liikennemäärät – ennustevuosi 2030 (Sitowise 2026).

Taanilan asemakaavan laajennuksen ja Taanilanportin yhteyden jatkuessa Savelantielle, osa liikennemäärästä tulee olemaan läpiajoliikennettä. Läpiajoliikenteen osuus Kalajoentien ja Savelantien välillä tulee olemaan pientä, sillä nykyisellään Savelantien ja Niemelänkyläntien keskivuorokausiliikenne on vähäistä. Läpiajoyhteys palvelee Männistön asuinalueen sekä Niemelänkyläntien ja Savelantien varren asukkaita, joilla on tarve päästä Kalajoentielle.

Alavieskan ja Ojakylän suunnalta saapuvasta liikenteestä osa tulee käyttämään Taanilanporttia ja Taanilanväylää oikotienä Taanilan asemakaava-alueen palveluille. Aikaisempi yhteys alueelle on kulkenut Kalajoentien ja Ouluntien kautta.

Alueen palvelut tulevat tuottamaan noin 4000 ajoneuvon päivittäisliikennemäärät, jonka lisäksi läpiajoliikennettä tulee olemaan noin 1000 ajoneuvoa vuorokaudessa (Sitowise 2026).

Liikenneselvityksen liikennetuotosarvio kaavoitettavalle alueelle on moottoriajoneuvoliikenteen osalta seuraavanlainen:

Kortteli	Kerrosala (k-m ²)	Toiminta	Asiakasta (vrk)	Liikennetuotos (ajon./vrk)
63-1	2 000	Päivittäistavarakauppa	600	700
64-1	4 200	Erikoistavarakauppa	630	700
64-2	3 600	Erikoistavarakauppa	540	600
65-1	2 000	Varasto, liikerakennus tai ympäristöhäiriötä aiheuttamaton liikerakennus	100	100
65-2	1 900		95	100
65-3	1 400		70	100
66	9 600	Erikoistavarakauppa	1 440	1 650
Yhteensä			3 475	4 000

Kuva 29. Liikennetuotosarvio. Moottoriajoneuvoliikenne (Sitowise 2026).

Jalankulku- ja pyöräilyliikenteen liikennetuotosarviot:

Kortteli	Kerrosala (k-m ²)	Toiminta	Asiakasta (vrk)	Liikennetuotos (jk./vrk)
63-1	2 000	Päivittäistavarakauppa	600	18
64-1	3 000	Erikoistavarakauppa	630	19
64-2	3 000	Erikoistavarakauppa	540	16
65-1	1 500	Varasto, liikerakennus tai ympäristöhäiriötä aiheuttamaton liikerakennus	100	3
65-2	1 500		95	3
65-3	1 000		70	2
66	6 000	Erikoistavarakauppa	1 440	43
Yhteensä			3 475	104

Kuva 30. Uuden maankäytön jalankulun liikennetuotosarvio (Sitowise 2026).

Kortteli	Kerrosala (k-m ²)	Toiminta	Asiakasta (vrk)	Liikennetuotos (pp./vrk)
63-1	2 000	Päivittäistavarakauppa	600	30
64-1	3 000	Erikoistavarakauppa	630	32
64-2	3 000	Erikoistavarakauppa	540	27
65-1	1 000	Varasto, liikerakennus tai ympäristöhäiriötä aiheuttamaton liikerakennus	100	5
65-2	1 000		95	5
65-3	2 000		70	4
66	6 000	Erikoistavarakauppa	1 440	72
Yhteensä			3 475	174

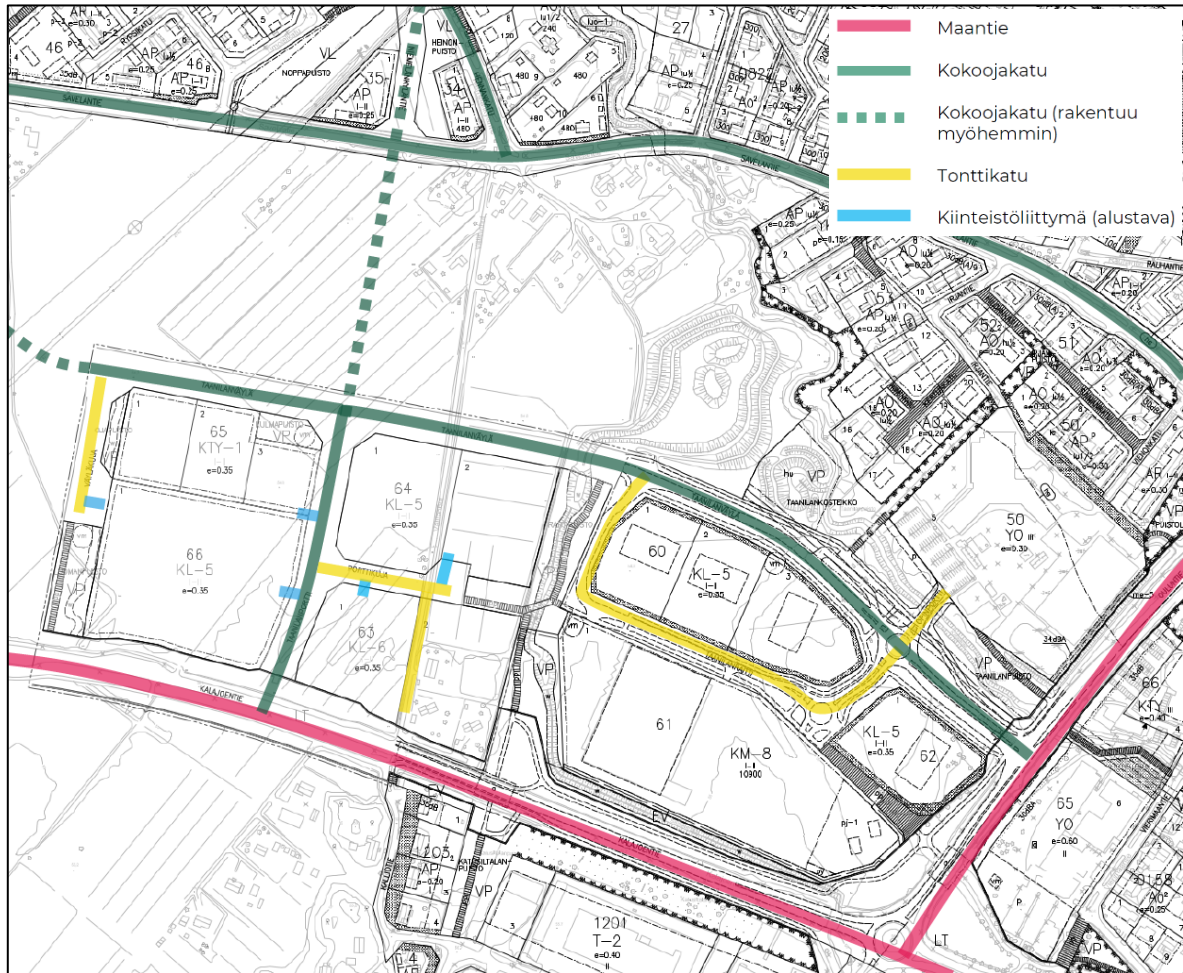
Kuva 31. Uuden maankäytön pyöräliikennetuotosarvio (Sitowise Oy 2026).

Lähtöarvot liikennetuotosarvioille löytyvät selvitysdokumentista (liite 7).

Kaupallisen selvityksen (liite 4) mukaisesti asiointiliikenteen paine on tähän mennessä kohdistunut Ylivieskassa voimakkaasti Savarin alueelle; Taanilan alueen palvelutarjonnan kasvaminen voi tasapainottaa liikennettä purkaen asiointiliikenteen painetta Savarin alueelta (Ramboll Finland Oy 2024a).

Liikennejärjestelyt

Seuraavassa kuvassa on esitetty ennustetilanteen liikenneverkon hierarkia ja maankäytön kehittyessä rakentuvat jatkoyhteydet:

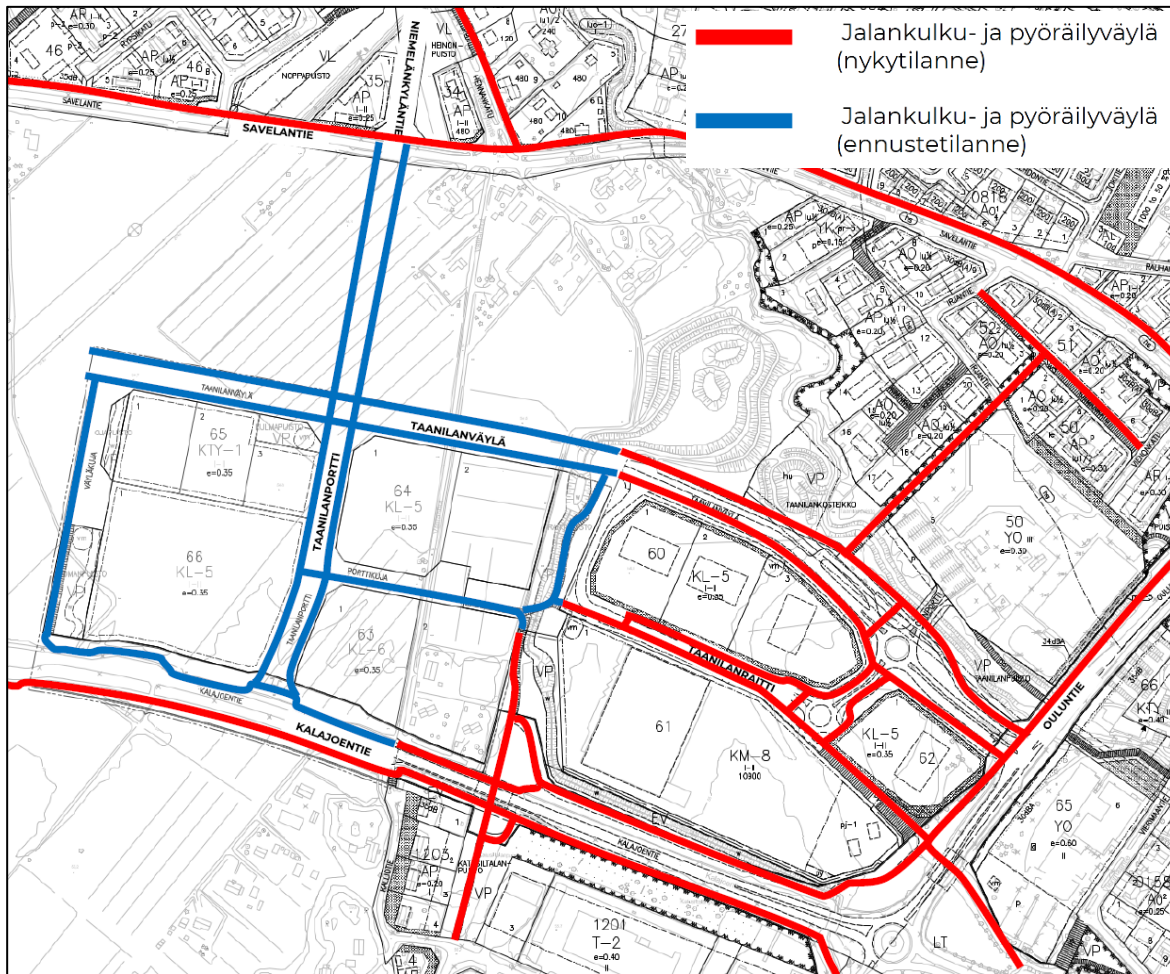

Kuva 32. Liikenneverkko - ennustetilanne (Sitowise Oy 2026).

Uuden alueen pääyhteytenä toimivat kokoojakaadut Taanilanportti ja Taanilanväylä. Kokoojakaadut välittävät liikennettä alueelle Kalajoentieltä ja Ouluntieltä. Myöhemmin yhteyksien kehittyessä alueelle on yhteys myös Savelantieltä osayleiskaavan mukaisesti. Tonttikatuina alueella toimivat Väyläkuja ja Porttikuja.

Asemakaavan mukaisesti Vältanhut-tien liittymä Kalajoentielle poistuu käytöstä, jolloin kulku alueella oleville asuinrakennuksille tapahtuu uuden tonttikadun kautta.

Liikenneverkon ennustetilanne on jalankulku- ja pyöräilyväylien osalta seuraava:

Kuva 33. Liikenneverkko – ennustetilanne. Jalankulku- ja pyöräilyväylät (Sitowise Oy 2026).

Jalankulku- ja pyöräilyväylät on esitetty kulkevan molemmin puolin katua Taanilanväylällä ja Taanilanportilla. Tämä mahdollistaa sujuvan liikumisen kiinteistöille ja alueen läpi. Kalajoentien pohjoispuolen väylä toimii jatkumona nykyiselle verkostolle ja maankäytön kehittyessä yhtenäisen reitin jatkaminen länteen on mahdollista. Väyläkujan suuntainen yhteys yhdistää Kalajoentien ja Taanilanväylän. Porttikujan suuntainen yhteys yhdistyy Taanilanraitin verkkoon (Sitowise 2026).

Ennustetilanteen liikenneverkon kuvaus (ml. valtatie ja katujen liittymäratkaisut) on esitetty tarkemmin katujen yleissuunnitelmassa (liite 7) (Sitowise 2026).

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Keskustan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä laaditun arkeologisen inventoinnin mukaan alueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä (Renlundin museo & Schulz, 2008). Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä ei ole mainintoja kiinteistä muinaismuistoista, irtolöydöistä tai muista kulttuuriperintökohteista (Museovirasto 8.4.2026). Suunnittelualueen rakentumisella ei näin ole vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön tai muinaismuistoihin.

Tekninen huolto

Alue on liitettävissä olemassa oleviin verkostoihin ja yhteyksiin. Suunnittelualueen liittäminen tehostaa kokonaisuudessaan verkostoiden käyttöä.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Maisemarakenne, maisemakuva

Asemakaavan toteuttaminen muuttaa merkittävästi suunnittelualueen maisemaa. Nykyinen peltoalue muuttuu rakentuneeksi kaupalliseksi alueeksi, jonka maisemaa hallitsevat eri kokoiset liikerakennukset oheistoimintoineen ja pysäköintialueineen. Hoidetut puistoalueet tuovat maisemaan luonnon elementtejä.

Luonnonolot

Pinnanmuodostus

Suunnittelualueen rakentuminen ja rakennettava infrastruktuuri aiheuttavat kaava-alueella vaikutuksia alueen pinnanmuotoihin. Maaperän pinnan muodot ovat alueella tasaisia, mutta suunnittelualueen rakentuminen edellyttää alueen maaston tarkempaa tasaamista rakentamisen ja maankäytön edellyttämälle tasolle.

Maaperä

Suunnittelualueen rakentuminen vaatii maaperän muokkaamista, massojen vaihtamista ja tasaamista. Massanvaihdot, maatäytöt ja -otot vaikuttavat alueen maaperään merkittävästi ja pysyvästi. Maaperän muokkaamisesta aiheutuvia välillisiä vaikutuksia ovat melu, pölyäminen ja raskaan liikenteen lisääntyminen rakentamisen aikana.

Rakentamisen aikana syntyviä maamassoja pyritään kuitenkin hyödyntämään suunnittelualueella, jotta aiheutuva liikenne ja massamäärät saataisiin minimoitua. Pintamaita voidaan käyttää esimerkiksi viheralueiden kasvualustoihin ja maisemointiin. Maa-ainesten hyödyntämisellä voidaan vaikuttaa siihen, että massojen käsittelystä aiheutuvat luonto- ja ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman paikallisiksi.

Ilmasto

Taanilan liikerakentamisen asemakaavahankkeen ilmastovaikutuksia ja tähän vaikuttavia tekijöitä tutkittiin Ilmastokestävä kaavoitus (KILVA) -työkalun avulla. KILVA tunnisti ilmaston kannalta negatiiviseksi vaikutukseksi maaperän ja luonnonolojen vähentymisen. Viherpintojen vähentyminen vähentää hiilinieluja ja hiilivarastoja, ja lisää näin hiilipäästöjä.

KILVA tunnisti negatiiviseksi myös ajoneuvoliikenteen lisääntymisen tuomat vaikutukset. Vastavuoroisesti KILVA tunnisti positiiviseksi kevyen liikenteen huomioimisen alueen reitistöissä ja saavutettavuudessa.

Vahvuudeksi KILVA-työkalu tunnisti alueen ilmastoriskeille alttiiden ominaispiirteiden tunnistamisen. Suunnittelualueen yhteyteen on jo toteutettu hulevesikosteikkoratkaisuja, joilla pyritään turvaamaan Salmelanojan ja Katajaojan toimintaedellytykset sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. Lisäksi on tunnistettu kovien pintojen lisääntymisen alueen rakentuessa. Tämän takia asemakaavan yleismääräyksiin on lisätty määräyksiä hulevesien viivytyksiin liittyen.

Luontotyytit

Suunnittelualueelta ei tehty havaintoja huomionarvoisista kasvilajeista, eikä LUOPAS-oppaan (Mäkelä ja Salo 2023) mukaisia arvotettavia kohteita luontoselvityksen (liite 5) maastokäynneillä havaittu. Alue on pitkälti ihmistoiminnan muokkaamaa peltomaata. Länsi- ja itäosissa virtaavat ojat tulevat huomioiduksi aluevarauksin sekä osoittamalla niiden ympäristöön puistoaluetta. Alueen rakentuessa asemakaavan mukaisesti länsiosan oja siirretään uuteen kaavakartalla esitettyyn uomaan. Koska suunnittelualueelta ei ole tunnistettu merkittävämpiä luontoarvoja, ovat alueen rakentumisen vaikutukset arvioitavissa vähäisiksi.

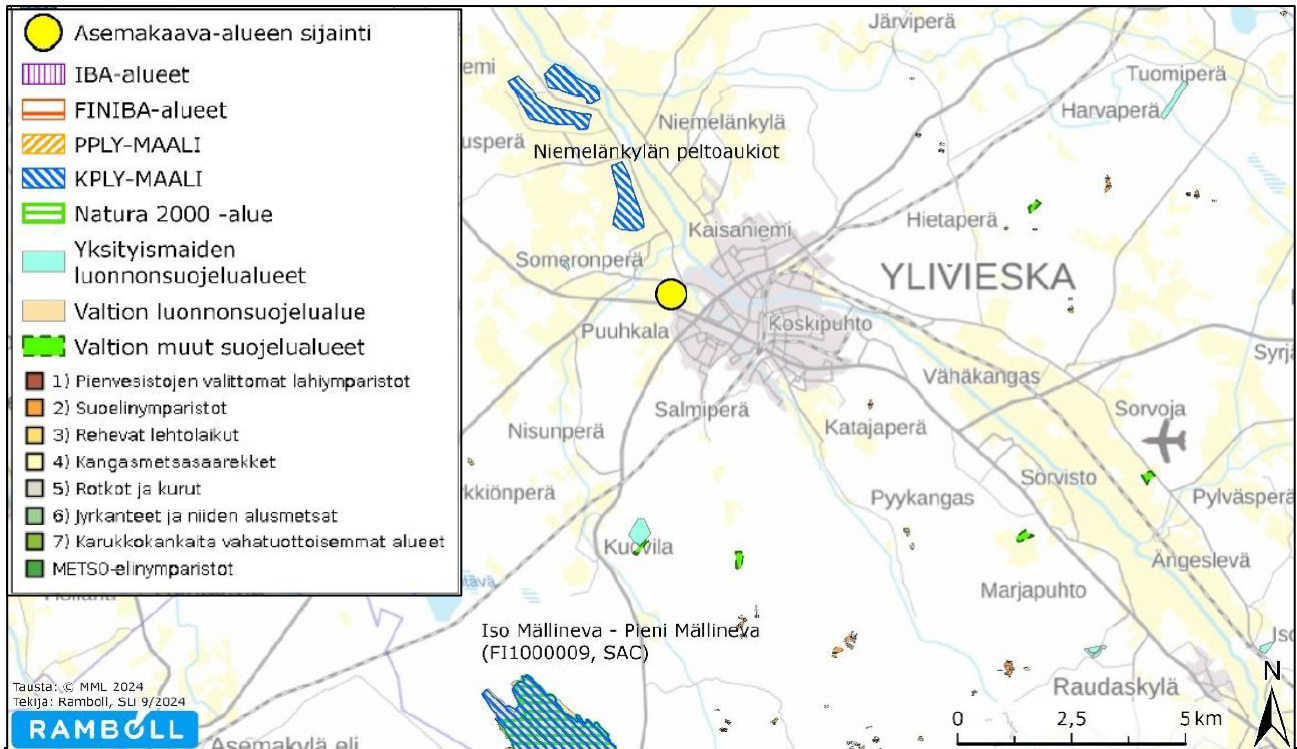
Eläimistö

Luontoselvityksen mukaan suunnittelualueelta ei tehty havaintoja luontodirektiivin liitteen IV(a) lajista viitasammakosta. Erillinen laajempi direktiivilajien esiintymisen asiantuntija-arvio (liite 6) nosti kuitenkin huomioitavaksi lepakon ja saukon esiintymismahdollisuudet Salmelanojan ja Katajaojan ympäristössä. Arvion maankäyttöliisiin huomioihin viitaten alueen rakentumisen vaikutukset lajeille voidaan todeta korkeintaan vähäisiksi, sillä suunnittelualueen itäosassa virtaavan Salmelanojan ympärille on osoitettu puistoaluetta sekä aluevaraus uomalle, eikä näihin olla kohdistamassa muutoksia. Lisäksi on huomioitava, että luontoselvityksen ja asiantuntija-arvion aluerajaus kattoi suunnittelualueen ulkopuolisia alueita, kuten alueen koillispuolisen kosteikkoalueen sekä puustoisemman ja asutumman osuuden Salmelanojasta/Katajaojasta.

Linnustollisesti asemakaava-alueen lajisto on pitkälti tavanomaista avomaiden ja ihmisen muovaamien elinympäristöjen lajeja, vaikka luontoselvityksen (liite 5) yhteydessä alueella havaittiinkin pesivänä 16 suojelullisesti huomionarvoista lajia. Alueen kaavoittamisesta huolimatta linnustolle jää suunnittelualueen länsi- ja eteläpuolelle kuitenkin vielä runsaasti peltoaluetta, joten vaikutukset linnustolle voidaan todeta vähäisiksi.

Luonnon monimuotoisuus

Luontoselvityksen (liite 5) mukaan suunnittelualueelle ei sijoitu linnustollisesti arvokkaita alueita, Natura 2000-alueita, valtion ja yksityismaiden luonnonsuojelualueita, eikä metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä.

Kuva 34. Asemakaava-alueita lähinnä sijaitsevat linnustollisesti arvokkaat alueet, Natura 2000-alueet, valtion ja yksityismaiden luonnonsuojelualueet sekä metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristötyypin mukaan (Ramboll Finland Oy 2024b).

Alueella ei selvityksen laatimisen yhteydessä myöskään havaittu LUOPAS-oppaan (Mäkelä ja Salo 2023) mukaisia arvotettavia kohteita, kuten esimerkiksi luonnon monimuotoisuutta turvaavia arvoluokan 3 kohteita. Kaavan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan näin ollen vähäisiksi.

5.4.3 Muut vaikutukset

Kaupallisen selvityksen (liite 4) mukaan Taanilan liikealueen kehittyminen parantaa kaupan palveluiden saavutettavuutta erityisesti keskustassa ja keskustan länsipuolella asuville. Palvelutarjonnan laajentaminen parantaa myös kaupan koettua saavutettavuutta, mihin vaikuttaa muun muassa kaupan palveluiden monipuolisuus, aukioloajat yms. tekijät. Alueen rakentumisen myötä entistä parempi ja laajempi palvelutarjonta on saavutettavissa läheltä (Ramboll Finland Oy 2024a). Taanilan kehittyminen vahvistaa myös Ylivieskan asemaa alueensa kaupallisena keskuksena.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Osayleiskaavan (2021) laadinnan yhteydessä tehdyn tarkastelun mukaan asemakaavoitettavalla alueella happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys on vähintään kohtalainen. Mahdollisten happamien sulfaattimaiden asianmukainen käsittely varmistetaan asemakaavaan lisätyillä yleismääräyksillä.

Salmelanojan tulvaherkkyys on jo tehtyjen toimenpiteiden (kosteikot, uoman siirto) lisäksi huomioitu kaavassa osoittamalla ojan yhteyteen puistoaluetta sekä varmistamalla hulevesien asianmukainen käsittely muun muassa kaavamääräyksin.

5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamerkinnot ja -määräykset on esitetty kaavakartalla.

5.7 Nimistö

Suunnittelualueen nimistö on esitetty asemakaavakartalla.

6 Asemakaavan toteutus

Asemakaavan toteuttaminen voidaan aloittaa asemakaavan ja asemakaavan muutoksen lainvoimaiseksi kuuluttamisen jälkeen. Kunnallistekniikan osalta toteuttamisesta vastaa Ylivieskan kaupunki.

Alueen rakentamisen seurannasta ja valvonnasta vastaa ensisijaisesti rakennusvalvontaviranomainen. Toteuttamisen ohjaamiseksi ei ole laadittu erillisiä rakennustapaohjeita.

Ylivieskassa 31.8.2026

Yhteystiedot

kaupunkisuunnittelupäällikkö
kaavasuunnittelija
kaavasuunnittelija

Esa Taka-Eilola
Antto Lehto
Tiia Oksanen

p. 044 4294 370
p. 044 4294 233
p. 040 5856 645

etunimi.sukunimi@ylivieska.fi